

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 21.

V GORICI, ČETRTEK 22. MAJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

23. maja, petek: Janez Krstnik de Rossi; Deziderij, mučenec. — 24., sobota: Marija Dev., pomoč kristjanov; Ivana. — 25., nedelja: 5. povelik. (križeva) nedelja. Gregorij VII., papež. — 26., ponedeljek: Filip Neri (Zdenko), spoz.; Križevo. — 27., torek: Beda častitljivi, c. u.; Janez I., p.; Križevo. — 28., sreda: Avguštin, škof; German, spoz.; Križevo. — 29., četrtek: Kristušov vnebohod. Teodozija, mučenica.

V sredo dne 28. maja je mlaj; vreme spremenljivo.

Novice.

Vladni načelnik v Milanu.

Iz Florence je vladni načelnik Mussolini prišel v Milan. Obisk ni bil uradno napovedan. Načelnik je obiskal sedež stranke, hranilnico, planetarij (nekako ljudsko zvezdarno), muzej in nazadnje tiskarno lista »Popolo d'Italia«. Stopil je tudi v sobo, kjer je pred leti še urednikoval. V Milanu bo ostal par dni.

Slovo ledenih mož.

Prejšnji teden smo praznovali gozdove sv. Pankracija, Gervazija in Bonifacija, ki jih imenujejo ledene može in po pravici: najprvo je silno deževje obiskalo Avstrijo in še druge srednjeevropske države. V ponedeljek 19. t. m. so pa po vroči nedelji zapihali preko naše dežele mrzli viharji z močnimi nalivi. Bilo je hladno kakor v pozni jeseni. V Gorici, po Brdih in nekod po Vipavski dolini je močna burja napravila precej škode na drevju in nasadih. Na Tržaškem, zlasti v Trstu je divjal hud vihar od poldne do večera. Neusmiljeno je lomil vejevje in na sadnih trgih so zračni vrtinci kar dvignili šotore prodajalk, ki so med ploho bežale s sadjem in zelenjajo. Tudi v severni Italiji je bil v ponedeljek črn dan. V Benetkah in ob Gardskem jezeru je neurje zahtevalo celo 4 človeške žrtve. Tudi iz Nemčije, Galicije, Romunije in od drugod prihajajo poročila o silnih poplavih.

Mednarodna banka.

V listu smo že poročali o ustanovitvi Mednarodne banke, ki naj bi urejevala plačevanje vojne odškodnine med Nemčijo in državami zmagovalkami. Banka ima svoj sedež v mestu Basel v Švici in bo začela v teh dneh poslovati. Ima tri predsednike s temi lepimi plačami. Prvi ima 30 tisoč dolarjev ali 570 tisoč lir, drugi 25 tisoč dolarjev ali 475 tisoč lir, tretji 20 tisoč ali 380 tisoč lir na leto. Za 24 uradnih mest pri tem zavodu je predložilo prošnje 9 tisoč oseb.

Lep strošek.

V prvih štirih mesecih je bilo letos izdanih na tržaški cestni železnici 10 milijonov 500 tisoč listkov. Na vsak dan odpade okoli 88.000 listkov. Ker stane povprečno vsak listek 50 stotink, potrosijo Tržačani za tramvaj 44 tisoč lir dnevno.

Pomladna setev

v Rusiji je po poročilih iz Moskve zelo zaostala. Posejanih je samo 44 milijonov hektarjev, kar ni niti polovica zemlje, ki je prikladna za obdelavo. To je posledica boljševiškega boja proti samostojnim kmetским poselnikom.

Novi reški prefekt.

Na mesto dosedanjega prefekta Vivorio, ki je premeščen v Genova, je prišel dr. Antonino De Biase. Novi prefekt je došel na Reko v nedeljo 18. maja.

Nova narodna manjšina.

V Košicah na Češkem so imeli zastopniki vseh ciganov sveta zborovanje. Sklenili so poslati na Zvezo narodov prošnjo, naj se cigani po raznih državah smatrajo za narodno manjšino.

Koliko je stala svetovna vojna.

Iz številk, ki jih je priobčilo pred kratkim ameriško finančno ministrstvo, je svetovna vojna s svojimi posledicami (pokojnine za pohabljenec itd.) stala Združene države ameriške 51.400 milijonov dolarjev ali 976 milijard 600 milijonov ital. lir. To je silna svota. Saj tvori celokupno narodno premoženje Italije z vso zemljo, vsemi hišami in tovarnami, z vsemi denarnimi prihranki in tako dalje približno 400 milijard. Združene države so potrosile torej za vojno več, kakor staneta 2 Italiji.

Pri tem so pa Amerikanci pozabili povedati, da so mnogo več zaslužili in postali po vojni najbogatejši narod na svetu.

Nova opera.

V nedeljo 11. maja so vprizorili v ljubljanskem gledišču prvič opero »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki jo je uglasbil naš rojak Matija Bravničar. Mladi nadarjeni glasbenik je doma iz Tolmina. V teku 1 leta sta izšli dve novi operi izpod peresa gozinskih komponistov: Bravničarjevo »Pohujšanje« in »Črne maske« Kanalc Marija Kogoj.

† Zlatomašnik p. Otokar Cejan.

V Celju je 19. t. m. v častitljivi starosti 87 let zatisnil svoje trudne oči zlatomašnik Otokar Cejan, doma iz Vrtojbe. Rajniki je po končanih gimnazijskih naukah stopil v red oo. kapucinov. Po svetovni vojni se je vrnil na Goriško in bil gvardijan v goriškem samostanu. L. 1923. se je izselil

v Celje. Bil je zelo naobražen, duhovit mož, ki je užival povsod spoštovanje in ljubezen. Čast njegovemu spominu, pokoj njegovi blagi duši!

Važna seja.

Za v ponedeljek je sklical goriški prefekt važno sejo pokrajinskega gospodarskega sveta. Razpravljalo se bo tudi o novem sedežu sveta in o drugih važnih gospodarskih vprašanjih.

Angleži in bosanski svinec.

Skupina angleških finančnikov je ponudila jugoslovanski vladi, da ji zgradi brezplačno železnico iz bosanske vasi Trebče do Kotora na Jadranskem morju, ako ji Jugoslavija prepusti v izkoriščanje rudokope svinca v Trebčah. Angleži pravijo, da bodo dvignili dnevno proizvodnjo na 200 vagonov svinca. Železnica bi šla skozi gozdove, ki jih radi pomanjkanja prometnih zvez doslej ni bilo mogoče izkoriščati. Pogajanja so se že pričela.

Stavka državnih nastavljenecv.

Poštni uradniki v Parizu so hoteli imeti povišane plače. Poslali so zato zastopstvo k ministrskemu predsedniku, ki je pa odklonil povišanje. Radi tega so pri vseh pariških poštah uradih vprizorili dvournu stavko. Vlada je nato mnoge uradnike takoj vpokojila, druge začasno odstavila ali premestila. Dala je nadalje zasesti vse urade po vojaštvu in policiji ter poklicala na delo vojaške poštne in brzjavne čete. Pošte v Parizu sedaj redno poslujejo.

Zopet v Ameriko.

Znani nemški zrakoplov »Grof Zeppelin« se je 18. t. m. zopet dvignil s svojega oporišča ob Bodemskem jezeru, da v drznem poletu preko Atlantika obišče Ameriko. Načrt njegove poti je sledeči: prvi polet Nemčija — Brazilija v Južni Ameriki; drugi polet Brazilija — Lakehurst pri Njujorku; tretji nazaj čez Atlantski ocean domov. To je mogočno, zgodovinsko podjetje.

Uspeh mlade Slovenke.

Ita Rina je gledališko ime znane slovenske igralkice. Sedaj deluje z velikim uspehom kot filmska igralka v Berlinu. Časopisje jo označuje kot Slovenko iz Ljubljane, v resnici pa je Ita Rina, katere pravo ime je Ida Kravanja, naša rojakinja iz Bovca.

Grozna smrt.

Blizu tržaške plinarne je hotela 21-letna šivilja Pija Piccinelli prekoračiti železnico, pa se ji je čevelj zajedel med dvojne tračnice in dekle se ni moglo ganiti. V tistem trenutku je pridrvel vlak, ki je nesrečnico prevrgel in vso razmesaril. Vlakovodja, ki je slišal blazne dekletove krike in obupne poskuse, da bi iztrgala izmed tračnic čevelj, ni mogel pravočasno ustaviti vlaka. Ko je vlak obstal, je ležalo dekle že mrtvo pod kolesi.

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11, tel. 335 (zraven škofijske kapele).

Sprememba v jugoslovanski vladi.

Za poljedelskega ministra je bil imenovan bivši radičevski poslanec dr. Šibenik, eden najožjih prijateljev pokojnega Štefana Radića. Minister za narodno zdravje pa je postal Nikola Preka, bivši podpredsednik radičevskega poslanskega kluba v Beogradu. Poleg teh sta vstopila v vlado še Hrvat Mirko Neudorfer in Slovenec dr. Ivan Schwegel, ki sta bila oba odlična voditelja Radičeve stranke. Dosedanji poljedelski minister dr. Frangeš in minister za narodno zdravje Drinković ostaneta v vladi kot ministri brez področja. Sedaj je v vladi sedem Hrvatov, dva Slovenca; ostali so Srbi.

Pretkani Anglež.

O Angležih gre glas, da so prebrisani kupci. Angleža Warrena Arturja, bivajočega v Milanu, so pa obsodili tudi zato, ker je bil pretkan slepar. Hodil je po zgornji Italiji kot zastopnik nekih velikih nemških tovarnen in je tudi pobiral zanje denar. Tako si je pripravil lep kupček 300.000 lir. Toda predno ga je mogel v miru načeti, ga je že imela policija v pesteh. — Vedno več je takih, ki bi radi na lahko živeli.

Izgubljeni škof.

Preteklo nedeljo je imel graški knez in škof dr. Pawlikowski birmovanje v vasi Stubenberg. V vas se je pripeljal že v soboto zvečer. Pred večerjo in napovedano podoknico je šel škof na majhen sprehod. Preteče pol ure, ena, poldruga. V župnišču so v skrbeh, pevci se že zbirajo. Vseh se polasti strah. Orožniki, vaščani, sploh vse se vzdigne in gre iskat škofa. Šele ob devetih ga je našel neki hlapec na samotni gozdni poti, kako urno maha v vas. Zapoznil se je bil v gostoljubni hiši svojega sošolca v sosedni vasi. Veselje dobrih faranov je bilo potem še večje.

Ubogi kmetje.

Pisali smo že, da so se velikanski roji kobilic spustili na vzhodne dežele, na Grčijo in južno Romunijo, kjer so pokončali vse pridelke in celo gozdove. Sedaj je ta strašna šiba udarila tudi južno Bolgarijo in celo 8 hercegovinskih vasi v okraju Stolac. Jugoslovanska vlada je ukazala brzojavno banu v Sarajevu, naj organizira takoj borbo proti tej golazni. Ponavljamo prošnjo, da bi nas Bog obvaroval take nadloge.

Ameriški denar.

Ameriški bankirji, ki imajo mnogo pod palcem, širijo svoj vpliv tudi po Balkanu. Tako se pogajajo sedaj v Zagrebu za nakup primerne poslopja, ki bi bil sedež jugoslovansko-ameriške banke. Ta bi morala biti izhodišče za nalaganje ameriškega kapitala po balkanskih deželah.

Sto koncertov.

Znani češki goslar Jan Kubelik, ki pogostoma biva v Opatiji, je odpotoval v Avstralijo, kjer bo do novembra priredil sto koncertov.

Iz 3500 metrov višine.

Neko francosko vojaško letalo se je visoko v zraku pokvarilo. Podčastnika, ki sta bila v njem, sta se rešila s padalom iz 3500 metrov višine.

† Hilarij Vodopivec.

Pred nekaj dnevi je umrl v Mariboru naš rojak Hilarij Vodopivec, član glavne državne kontrole v Beogradu, bivši načelnik v finanč. ministrstvu. Rajnki je bil sin dolgoletnega goriškega šolskega nadzornika Franca Vodopivca in je bival v mladih letih pri svojem očetu v Gorici. Po končanih naukih je služboval kot finančni uradnik po raznih krajih, tako tudi v Trstu, Sežani in na Voloskem ter je postal deželni davčni nadzornik. Udeleževal se je tudi kot strokovni pisatelj in je napisal dolgo vrsto člankov in razprav. Čast njegovemu spominu!

Nesrečni Srečko.

Pred neapoljskim sodiščem se je te dni vršila zanimiva razprava s pravčudnim zaključkom. Neki Armando Smaroto je pred dvema letoma na sveti večer povabil domov lepo Marijo Marietto. Ta je šla, ker je bila prijateljica Armandove žene. Namesto žene je pa našla v sobi svojega bivšega zaročenca Srečkota Napoletana, ki ga ni marala. Beseda je dala besedo in Srečko je postal nasilen. Vsa stvar je prišla pred sodišče. Sodniki so oba prijatelja obsodili na eno leto ječe. Lepi Mariji pa je to bilo premalo in ko je Srečko odhajal mimo nje iz dvorane, mu je z britvijo zik, zik porezala lice.

Koliko so potrosili za zborovanje?

Med angleškimi poslanci so že nekaj časa krožile vesti, da je londonska razorožitveno zborovanje precej stalo. Zato so notranjega ministra vprašali, kako je s to zadevo, in so zvedeli, da je stala konferenca angleško vlado 16.000 funtov šterlingov (okoli poldrugi milijon lir).

»Na vaše zdravje.«

V petek so usmrtili v Parizu zlo glasnega roparja Grieffa, ki je strahoval z umori in ropi celo južnofrancosko obal. V petek zjutraj so prišli v njegovo celico sodniki in mu javili, da je odbila njegova zadnja ura. Nato so mu dali steklenico ruma, kot jo običajno dajejo obsojencem na smrt za korajžo. Ropar je časo mirno nalil in jo dvignil proti sodnikom: »Na vaše zdravje, gospoda moja!« Ravno tako mirno je stopil pod vislice. Predrzno je živel, predrzno umrl.

Lepa ječa.

Angleški minister za premorske posesti Wedgwood Benn je izjavil v zbornici, da je voditelj indijskega narodnega gibanja Gandhi zaprt v udomnem stanovanju, čigar sobe so opremljene z vsem potrebnim pohištvom in imajo električno razsvetlavo. Stanovanje ima tudi prostorne verande, spredaj je majhen vrt. Gandhi se bavi, s čimer hoče, in ni pod strogim nadzorstvom. Dajejo mu hrano, kakor je je bil vajen zunaj, in mu nakazujejo tudi nekaj denarja.

Nova matura.

V Avstriji nameravajo uvesti po dokončanih gimnazijskih naukih novo vrsto zrelostnega izpita. Maturanta ne bo več spraševala posebna komisija iz vseh predmetov, marveč bo moral izvršiti kako prostovoljno samostojno delo ter s tem dokazati, da je »zrel«. Kdor tega ne bo zmož, se bo moral podvreči skušnji iz treh predmetov in najmanj iz enega tujega jezika.

Dajte Bogu... dajte cesarju!

V zgodovini se je često pripetilo, da so smatrali Cerkev za ustanovo, ki naj povečuje blesk vladarjev. Ko je šel n. pr. Ludvik XIV., francoski vladar, v Notre Dame k veliki maši, so vsi državni velikaši morali gledati vanj in kazati hrbet oltarju, kjer se je sv. opravilo vršilo. Nekaj podobnega se je pripetilo škofu v poljskem mestu Minsku. Maršal Pilsudski je namreč zahteval od njega, naj na praznik sv. Jožefa pridigajo duhovniki pri velikih mašah o zaslugah Jožefa Pilsudskega in ne o sv. Jožefu, svetniku. Škof pa je svojim duhovnikom razposlal okrožnico, kjer pravi: za maršala lahko po cerkvah molite, ne pa o njem pridigate. No, pastirsko pismo pa ni duhovnikov doseglo, ker so orožniški naredniki okrožnico na višje povelje zaplenili.

Uspeh našega rojaka.

5. maja je naš goriški rojak Marij Šimenc nastopil v berlinskem državnem gledališču. Z njim je pela v operi »Turandot« svetovnoznana pevka Mafalda Salvatini. Naš pevec se je tako odrezal, da ga je ob koncu navdušeno občinstvo dvanajstkrat klicalo pred zastor.

7-urni delavnik.

Te dni je zboroval v Krakovu mednarodni rudarski kongres. Glavni njegov sklep je, da zahtevajo rudarji vseh držav in vseh narodov 7-urni delavnik.

Vest ne spi.

V neki vasi blizu Pavije je domači župnik pridigal o vesti. Po pridigi je šel v spovednico. Med zadnjimi spovedanci je pristopil nekdo, ki se je spovedal, da je ukradel že pred leti 40.000 lir; današnja pridiga pa, je nadaljeval spovedanec, mu je vzbudila spečo vest. Po spovedi je prinesel župniku ukradeno svoto in ta jo je oddal okradencu.

Opomin mlekaricam!

V Trstu so občinska oblastva začela stopati na prste tistim mlekaricam, ki mleko preveč krščujejo. Kakih 50 jih je bilo zato že kaznovanih. Tudi v Gorici bodo menda začeli paziti, da ne bo mleko preveč vodeno.

Miramar je zaprt.

Vsakomur na Tržaškem je znan prekrasni miramarski grad in park okoli njega. Miramar je najbolj priljubljeno tržaško sprehajališče, zlasti za nižje tržaške sloje, ki si dragih izletov ne morejo privoščiti. Kakor smo že poročali, bo prišel stanovat v Miramar vojvoda iz Puglie, zato so park za par mesecev za občinstvo zaprli.

Kako je s politiko.

NOV GOVOR NAČELNIKA VLADE.

Na svojem potovanju po Toskani je prvi minister prispel v soboto v mesto Firence. Meščanstvo mu je priredilo slovesen sprejem in okrasilo hiše z zastavami. Na zidovih so pozdravljali načelnika vlade posebni lepaki. Mussolinija so pričakovali v Firenci minister vojne general Gazzera, minister za letalstvo Balbo, minister prosvete Balbino Giuliano, državni podtajnik Giunta in cela vrsta drugih političnih veljakov in generalov. Načelnik vlade je obiskal umetniško razstavo, šolo orožnikov in vojašnico lahke konjenice. Pri tej priliki je korakal pred njim cel polk in so se vršile tudi jahalne vaje novincev. Vojni pohabljenosti so darovali načelniku vlade bronast kip kralja Davida.

Popoldne ob 6. uri je imel Mussolini govor na trgu »della Signoria.« Prostor je bil tako nabito poln, da so ljudje sedeli na strehah in plezali na spomenike, ki se dvigajo sredi trga. Da bi tudi poslušalci v stranskih ulicah slišali Mussolinijeve besede, so prireditelji oskrbeli več zvočnikov. Okoli poslopja, s katerega je govoril načelnik vlade, se je zgrnilo, kakor cenijo novinarji, 200 tisoč oseb.

»Prosim vas,« — je rekel Mussolini — »da ste za par minut zbrani in tihi. S tem silnim zborovanjem črnih srajc in florentinskega ljudstva zaključujem svoje potovanje po deželi in po mestih Toskane.«

»Ko smo leta 1922. korakali proti Rimu in ste stali vi v prvih vrstah, je bilo v proglasu kvadrumvirata (četvorice, ki je vodila pohod, uredništvo) zapisano: »Fašizem je potegnil svojo bleščečo sabljo, da prereže preštevile ne gordijske vozle, ki zamrežujejo in šibijo narodovo življenje.« V teh 8 letih je naš neupogljivi in trdi meč prežgal mnogo takih vozlov na vseh poljih: na političnem, moralnem, verskem in gospodarskem.«

29 ladij pojde v morje.

»Danes se moramo pečati v notranji politiki samo še z gospodarskimi vprašanji. Vsako leto zaznamuje važen dogodek: leta 1925. smo združili aventinsko opozicijo (navdušeno odobravanje), leta 1926. smo sklenili temeljni zakon o sindikatih, leta 1927. smo izdali »Listino dela« in preuredili valuto, 1928. smo sklenili splošno bonifikacijo zemlje, 1929. se je vršilo prostovoljno ljudsko glasovanje (volitve v parlamentu, ur.), ki se ga je udeležil ves italijanski narod v znamenju snopa in sporazuma med Cerkvijo in državo. Tako bi lahko nadaljeval in navajal naš program od leta do leta, najmanj za eno desetletje. (To je premalo! vpijejo zborovalci). Desetletje mislim kot dnevni red in ne kot življenjsko dobo fašizma, zakaj v pričo te trepetajoče množice izjavljam, da ne stoji pred nami le 60 let, temveč eno celo stoletje! (Poslušalci viharno ploskajo). Po 8 letih trdega in napornega

dela vas vprašam, ali ste opazili, da sem se v čem spremenil. (Ne! Ne! vpije množica). Ne smete misliti, da je delo v uradu zmanjšalo mojo naravno bojevitost. V notranjosti države nimamo več sovražnikov, ki bi si upali pokazati odkrito obličje. Na pokopališčih zgodovine se dvignejo še tu pa tam blede pošasti. (Zborovalci se smejejo).

Imamo pa še druge sovražnike. Predvsem omenim nevednost vseh tistih ljudi onkraj meje, ki mislijo, da smo še vedno majhen narod, in se ne zavedajo, da se približujemo 43 milijonom duš. (S trga se dvignejo glasovi: Imperij!). Mislijo, da je naše gibanje nazadnjaško, v resnici je pa to revolucija. Mislijo, da je fašizem samoderštvo, medtem ko vlada ves narod samega sebe. Menijo, da nismo sposobni prenesti še večjih žrtev nego smo jih do zmage pri Vittorio Veneto. (Pripravljeni smo na vse! vpije množica).

Nič ni bolj žaljivo za ponos italijanskega naroda kot sum, ki so ga nekateri izustili, da so naši novi pomorski načrti reč, ki se ne bo nikoli uresničila. Izjavljam tukaj, da se bo ta program uresničil tono za tono, (zborovalci navdušeno ploskajo in vihte zastave), da bomo 29 novih bojnih enot spustili v morje, zakaj volja fašizma ni samo železna in odločna, marveč tudi matematično natančna. Italijansko ljudstvo je voljno prenesti tudi izredne žrtve. (Da! Da! odmeva po trgu).

Pravica brez moči je puhla beseda.

Vprašali so nas, kaj pomeni razgreti italijanski narod. Evo odgovor: onkraj mej je sedem skupin, ki so se združile v zadrugo za izkoriščanje neumrljivih načel (smeh), in ki mislijo, da bodo fašistovski Italijo obkrožile in osamile. (Nikdar! odgovarja množica). Kljub temu da se imenujejo liberalce, demokrate in mirotvorce, so vendar voljni zanetiti, če je treba s pomočjo tretje osebe, vojno proti italijanskemu ljudstvu, ki je krivo, da se je neločljivo združilo s fašistovskim režimom. Mi jih čakamo na preži. (Zborovalci izbruhnjo v dolgotrajno, navdušeno vzklikanje).

Če bi se slučajno na mejah kaj pripetilo, tedaj bi bili mi vsi: ljudstvo, črne srajce, vojska in bivši bojovníki takoj na mestu, da zlomimo nesposmetni in neuspešni poskus. Fašistovska Italija je danes taka enota, je tako organizirana v vseh svojih silah, da kdor njo napade, pride v smrtno nevarnost. (Tako je! odobrava množica).

Kako čudovita je pot, ki smo jo prehodili v 11 letih! Mi ne moremo nikoli sesti. To nam je strogo zabranjeno ne samo radi dela v notranjosti države, temveč tudi zato, ker se kažejo na vseh točkah obzorja novi in nepričakovani pojavi.

Jutri zjutraj boste videli tukaj veličasten vojaški pregled. To sem hotel imeti, ker so besede lepe, toda puške, strojnice, ladje, letala in topovi še lepši. (Množica viharno ploska in vzklika.) Pravica brez moči je puhla beseda. Vaš veliki Nicolò Macchiaveli (znani florentinski pisatelj, ur.) je opozarjal, da so preroki brez orožja poginili. Ti nauki zgodovine in izkušnje so posebno prepričevalni in zgovorni.

Jutri zjutraj se bo ob nastopu oboroženih sil pokazalo odločno, bojeviško obličje fašistovske Italije. Samo mogočno oborožena fašistovska Italija bo stavila lahko narode pred izbiro, da se odločijo ali za njeno dragoceno prijateljstvo ali pa za njeno trdo sovražnost.«

Ko je načelnik vlade končal, se je polastilo ljudstva tako navdušenje, da se je moral prikazati večkrat na oknu. Demonstracije v čast prvega ministra so trajale več kot četrt ure.

Drugi dan zjutraj se je vršila v okolici Florence vojaška parada. Pred Mussolinijem, ki je prijahal z velikim spremstvom na vežbališče, je korakalo 13.000 vojakov in 6000 črnih srajc. Pod nebom je krožilo medtem 120 lovskih letal. V danem trenutku so letala spuščala dim in narisala v poletu fašistovski snop in besedo Dux, kar je vzbudilo v gledalcih veliko navdušenje.

Po kratkem nagovoru se je Mussolini vrnil v mesto. Pred njim je svirala vojaška godba, za njim je jahala skupina orožnikov.

Ob 10. zvečer je načelnik vlade zapustil Firence.

Mednarodni evharistični zbor v Kartagu.

Pretekli teden se je končal v francoski pokrajini Tunis, na severni obali Afrike, 30. mednarodni evharistični kongres. Na slavnih afriških tleh, namočenih s krvjo krščanskih mučnikov, so se zbrali odposlanci skoro vseh narodov sveta. Številne ladje so prinesle v Tunis Francoze, Špance, Italijane, Nemce, Poljake, Holandce, Jugoslovane, Čehe, Litvanec, Egipčane, Angleže, romarji so prispeli iz Severne in Južne Amerike in celó iz daljne Avstralije. Papeža je zastopal francoski kardinal Lépiciér, ki se je pripeljal na snežno beli ladji s papeško zastavo. Francoska vlada je

izkazala papeškemu odposlancu vse časti, predsednik republike Doumergue (Dumerg) ga je brzojavno pozdravil, guverner Tunisa Mancheron (Manšron) je po starem srednjeveškem običaju spustil na svobodo 10 zločincev.

Glavne verske slovesnosti so se vršile na kraju, kjer se je dvigalo nekoč staroslavno mesto Kartago, v velikem amfiteatru. Silni amfiteater, ki je danes v razvalinah, je služil v rimskih časih za gledališke predstave, posebno za rokoborbe in boje z divjimi živalmi. Tu so v dobi preganjanja metali kristjane levom in tigrom in sto-

Katoliška knjigarna v Gorici

se je preselila na Travnik, Piazza Vittoria št. 11, tel. 335 (zraven škofijske kapele).

tisočglava množica je z naslodo gledala, kako zverine trgajo na kose človeška telesa. Zgodovina prča, da je umrlo v tem amfiteatru več ko 20 tisoč mučnikov. Toda iz krvi mučenec je pognala bogata setev. Severna Afrika je dala Cerkvi največje učitelje in svetnike tiste dobe, iz okrvavljenih tal se je dvignilo na stotine vzornih škofij, na tej zemlji so se vršili slavni cerkveni zbori, ki so dajali smernice vsemu krščanskemu svetu.

Pomenljivo je torej, da so se vršile slovesnosti v tem amfiteatru. Predsedoval je odposlanec sv. očeta Lépicier; obdajalo ga je 7 kardinalov, 60 škofov in 200 menihov iz reda belih očetov. To je red, ki ga je ustanovil Francoz Lavigéric in vrši službo samo v Afriki. Svečanostim je prisostvovalo tudi 30 francoskih poslancev in senatorjev.

Vir miru in moči.

Najgloblji vtis je naredilo, ko je prikorakalo v amfiteater na tisoče belo oblečenih dečkov križarjev s palmovimi vejicami v rokah. Iz nedolžnih grl so donele pesmi v čast evharističnega Kristusa in umrlih mučnikov. To je bil začetek kongresa.

Pravi občni zbor se je pa vršil na vrhu griča Byrsa, ki se dviga nad amfiteatrom. S tega hriba je gledal sv. Avguštin pred več ko 1500 leti na blestečo mesto Kartago, nekdanjega nevarnega tekmeča mogočnega Rima. Vse te zgodovinske spomine je vzbudil na zborovanju sloviti francoski pisatelj Louis Bertrand, ki ga pozna naše ljudstvo po njegovi knjigi Sanguis Martyrum (Kri mučnikov), izdani pred par leti od Goriške Mohorjeve družbe. Bertrand je popisal zbranim vernikom slavno preteklost krščanske Afrike in razložil, da je silna udeležba na sedanjem in na prejšnjih svetovnih evharističnih kongresih dokaz, kako postaja katoliško krščanstvo zopet mogočno duševno gibanje, ki bo prekvasila kulturo našega časa.

Na kongresu so se posamezni narodi razdelili v lastne odseke, kjer so imeli zborovanja in posvete; ločeni so tudi opravljali vsak v svojem jeziku pobožnosti. V teh slovesnih dneh so pristopili tisoči in tisoči k sv. obhajilu. Prireditve so se vršile tudi ponoči. Čudovito je vplivalo na udeležence, ko so po pobožnih hriba Byrsa in v amfiteatru odmevale sredi jasne noči pesmi in molitve množic.

Pomen svetovnih evharističnih zborov je najbolj razložil kardinal Lépicier. Pred 2 leti — je rekel — se je vršil kongres v modernem mestu Sydney, v Avstraliji, ki je najmlajša hčerka katoliške cerkve, letos je pa zborovanje v najstarejši krščanski pokrajini, v Kartagu. To je dokaz, da je Cerkve vesoljna v času in prostoru in večno živa. Že sv. Avguštin je učil: »Ne, Kristus ni umrl v odrešenje enega samega naroda ali enega samega plemena.« Sv. Avguštin je črpal to vesoljno ljubezen iz sv. hostije. »Kdor ne ljubi Boga, ljubi le samega sebe« —

pravi Bossuet. Če hočeš ljubiti bližnjega, moraš stopiti iz samega sebe in ljubiti Boga bolj nego sebe. »Novo postavilo vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil,« je učil Kristus.

O da bi bela hostija, ki jo uživajo verniki v vseh delih sveta, združila vse ljudi v iskreni bratski ljubavi. Evharistija nam vелеva, da se sklonimo k našim najbolj nesrečnim bratom in jim pomagamo v duševnih in telesnih stiskah. Evharistija ne bo uničila, pač pa omilila razlike med narodi. Medsebojna ljubezen je preizkušni kamen Kristusovih učencev.

Zborovanje je zaključil veličasten spreved, ki se je vil mimo amfiteatra na vrh hriba Byrsa. Tu, odkoder se vidi zelena ravnina z mestom Tunisom, razvaline Kartaga in neizmerna gladina Sredozemskega morja, je kardinal Lépicier dvignil v afrikanskem solncu bleščeče Najsvetejše in blagoslovil z njim množice.

Zakladi naše zemlje - novi kamnolomi.

Marmor na Podrti gori.

Približno na sredi pogorja, ki veže Čaven in Nanos, se dviga nad Ajdovščino, oziroma nad Šturjami Podrta gora. Ustno izročilo pravi:

Že za časa Rimljanov so bili tu veliki kamnolomi marmorja, katerega so rabili za svetovno znane mozaike v katedrali in hišah v Ogleju, Čedadu ter drugih bližnjih rimskih naselbinah. Kamnolom je bil vsekan globoko v goro. Takrat še niso imeli takih varnostnih naprav kot danes in tako se je ob malem potresu gora utrgala, zakrila kamnolom in zasula vse delavstvo. Zato še vedno straši ljudi, ki gredo iz Šturij mimo Povževega mlina na Kovk, vasico, ležečo skoraj 1000

metrov nad morjem. »Na Podrti gori se duše vicajo«.

Bodi temu tako ali tako, res pa je le, da je lanske jeseni neka ajdovska tvrdka začela kopati ob Podrti gori in zasledila v njej precej močno žilo debelozrnatega marmorja, sestavljenega iz čistega kristaliziranega apnenika. Škoda, da so posamezni kamni manjšega obsega in da ni celih skal. Tvrdka je napravila do kamnoloma vozno pot, ki se združuje z glavno cesto Ajdovščina - Col. Kamenje so vozili v Ajdovščino in na nekem dvorišču pred ajdovsko šolo mleli v pesek. V splošnem je bilo zaposlenih dnevno po 10 ljudi. Pesek je bil namenjen za izdelovanje tako imenovane marmarine, ki se vklada v beton pri napravljanju podov ali zidov.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

»Jej, dečko, in okrepčaj se,« je rekla Ganofera. »Še ni vse izgubljeno. Živ si in na varnem. Ko se vse pomiri, ti pomoremo zbežati. Sčasoma se ti morda posreči z darovi odkupiti odpuščenje žrecev. Imaš mogočne prijatelje. Sam Semnu, ki toliko velja pri Hatasu, drži nad teboj pokroviteljsko roko.«

»Hatasu se ne bo vtikala v to zadevo, ker je sama v slabih odnošajih z žreci,« je rekel trpko.

»Seveda, to se ne zgodi že jutri, zato se moraš oborožiti s potrpežljivostjo. Zakaj pa bi ne bil potrpežljiv, dragi, ko sem jaz pri tebi?« je rekla Ganofera. »Nisem tako lepa kakor Nejta, toda moja ljubezen je trdnjša in ostane enaka v vseh okoliščinah življenja. Zato ne obupuj. Zdaj pa na svidenje! Spi in odpočij se; to ti je potrebno.«

Odšla je in skrbno zaprla vrata za seboj. —

Vest o nezaslišanem zločinu v Amonovem templju se je kakor blisk raznesla po Tebah. Komaj so

prvi žarki vzhajajočega solnca začeli zlatiti obzorje, je veliki žrec ves razburjen in iz sebe prihitel z novico h kraljici. Presenečena in vznemirjena Hatasu je obljubila, da izda najstrožje ukrepe in obljubila kraljevsko nagrado onemu, ki ulovi zločinca. Na ulicah je vladal neobičajen hrup.

Nejta in Satati pa nista o tem še nič vedeli. Pagir in Mena, ki sta ob svitu odšla v službo, se nista še vrnila domov. Satati je bila bolna in je ležala. Mlada deklica je pravkar pozajtrkovala in lenobno ležala na terasi, ko je nenadoma pritekla k njej prestrašena pestunja in ji naznanila, da hoče Keniamun takoj govoriti z njo. Bleda in tresoča se je Nejta vstala. Kaj se je zgodilo, da prihaja k njej ob tako nenavadnem času? Deklica je vellela, naj ga pusti naprej. Komaj se je ognila v dolg plašč, ko je Keniamun vstopil. Z ukazovalno kretnjo je velel pestunji in drugi sužnji ven ter priskočil k Nejti, jo prijel za obe roki in dejal s tresočim se, nemirnim glasom:

»Prosta si, draga! Nobena ovira nama ne brani stopiti v zakon, če mi je tvoje srce ostalo zvesto!«

»Kaj govoriš? Kaj je s Hartatefom?«, je vprašala Nejta.

Trenotno počiva skoraj vse delo. Nekateri pravijo, da je temu vzrok iskanje novih in večjih kapitalov, ker se nahaja glavna žila bolj globoko. Drugi pa trde, da se delo ne izplača, češ da je v notranjosti države vse polno kamnolomov, ki dajejo boljše blago. — Mi pa mislimo, da krijeta trnovsko in nanoško pogorje še velike zaklade posebno izbornega kamena, le ne vemo, kateri rod bo te zaklade dvignil.

Nov kamnolom na Krasu.

Industrijska družba Ivan Caharija in tovariši v Nabrežini je pred nekaj meseci otvorila v Avberu na Gornjem Krasu kamnolom, ki utegne biti za dolgotrajno dobo nele krajevne važnosti, ampak bo spet raznesel sloves Krasa po Evropi. Na posestvu Maksa Ukmarja, imenovanem »Plavišče«, je družba odkrila za naše dežele novo vrsto marmorja. Kamen je črn, posejan s sivkastimi lisami. Marmor je tako lep, da je takoj prodrl na vseh trgih, kjerkoli se je prikazal. Popraševanje po njem je v Švici, Nemčiji, Severni in Južni Ameriki, da ne govorimo o notranjosti države, kjer si je dala največja banka v Milanu jerte izdelati iz avberskega marmorja. Podjetje niti z daleka ne more zadoščati popraševanju, ker je kamnolom še mlad; delovna odprtina je še majhna, vodoravni delovni prostor je še omejen, tako da ta čas ne more biti zaposlenih več ko 55 delavcev. Največ se avberski marmor predeluje v plošče za opazovanje lokalov, za obivanje stopnic itd. Največji kamen, ki so ga doslej izkopal, je bil čez 5 m dolg, visok 60, širok 50 cm. Kamnite kocke, ki jih na tovornem avtomobilu izvažajo, tehtajo do 90 kvintalov. Z avberskim kamnolomom je svoj sloves zelo pomnožilo podjetje Caharija, ki ima v Nabrežini dva loma za beli kamen, v Šempolaju za rdeči, v Brjah za belogranitni, na Repentabru dva za beli, v Brjah enega za črni, v Koprivi za belogranitni, v Pulju za beli, mehki, v Pazinu pa za beli, trdi kamen.

Nadalje je isto podjetje na avberski gmajni odprlo lom za cvetkasti kamen (fiorito), ki je izredna redkost. Od tega so po naročilu poslali nekaj celov v mesto Carrara, kjer lomijo svetovno znani italijanski mramor. Tam jim je ta kamen tako ugajal, da so takoj naročili drugi vagon.

Nedaleč od teh kamnolomov je neka tržaška družba (Marini) odprla

lom za črni kamen in ima zaposlenih 33 delavcev.

Pred par leti bi nihče ne mislil, da bosta Avber in Ponikve, ti tipični samokmečki vasi na Gornjem Krasu, postali kar čez noč industrijska kraja. Razen nekaj premožnejših hiš so se vsi moški vdali kamnolomu. K temu so jih prisilile pred vsem slabe letine zadnjih let.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Vipavske doline.

Col. — (Nesreča ne počiva.) — 9. maja se je smrtno ponesrečila 58 letna Terezija Pregel. Padla je z lestve poldrugi meter globoko in zadobila težke notranje poškodbe. Po par urah je izdihnila. Rajnica je bila skrbna in spoštovana žena. Pri pogrebu ji je pel moški zbor. — N. v m. p.!

Št. Vid. — (Na mnoga leta!) Redko slavlje biserne poroke sta praznovala 16. t. m. Klančar Anton in njegova žena Alojzija, r. Ule v Orehovicah. S hvaležnim srcem sta prejela oba evharističnega Zveličarja, ki ju je pred 60 leti zvezal v sv. zakon. Kakor pred 60 leti sta si podala roke, ki jih je domači g. župnik zopet povezal s štolo. Poročno sv. mašo za oba jubilaranta pa je opravil naš biseromašnik preč. g. svetnik Matej Rebolj, ki tudi že 61. leto pristopa k oltarju Gospodovemu. Vsi ti trije jubilaranti zmorejo skupaj 258 let in pol. Priprosto, redno življenje po krščanskih zapovedih daljša človeku življenje do skrajnih mej.

Jožef Bratož in njegova žena Marija r. Semenič, tudi iz Orehovice, sta pa 4. febr. t. l. obhajala petdesetletnico poroke.

Vsi slavlenci so še čvrstega duha, le telesne moči jim počasi odpovedujejo. Dobri Bog naj z veseljem sladi večer njihovega življenja in solnce njihovega življenja naj zaide v milosti božji!

Ajdovščina. — Delo v predilnici je nekoliko zastalo. Šest dni delajo, šest dni ne. Lansko leto prekinjeno delo na Fužinah so zopet pričeli. Upamo, da bo tam kaj zaslužka. — Prejšnji drevored je občina uredila v prav lep vrt. Zdaj se lahko postavimo.

Podraga. — 12. t. m. smo spremili k večnemu počitku Jožefa Kodreta. Imel je 70 let. Bog mu daj večni mir! — Nekateri fantje so se tako navadili ponoči kričati in razgrajati, da niso niti na svojem več gospodar. Treba jim bo žilico malo ohladiti.

Vel. Žablje. — (Brezimna pisma.) — Pri nas se je menda precej razpasla bolezen pisanja pisem brez podpisa. Ta pisma delajo same prepisce. Vsakdo se nad takim početjem zgraža. Popravljajmo napake mlade in starega sveta, a odkrito in moško!

Vrabče. — (Črešnje. — Dvorni vrtnar. — Novice.) — Naše skoro svetovnoznane črešnje, ki so romale svojčas celo na Nemško, bodo prehitro obrane. Žal, da jih bodo senice. Bo treba res škropiti kot trte.

Umrli je naš daleč znani taborski gost, stari Blokar, bivši dvorni vrtnar. Poznal je nekdanje boljše čase, saj je prišel k nam kot cel gospod. Zadnja leta nam je popravljil naše poti. Dočakal je revne dni, vendar je pokopan na lastne stroške.

Naši Amerikanci se nič kaj ne pohvalijo z novo domovino. Nekateri bi celo radi preplavali ocean, ko bi bil širok kot je naš kal v vasi. Pravijo, da bi bili bolj pametno ravnali, če bi bili

»Nikoli ne more postati tvoj mož. Poslušaj, kaj se je zgodilo!« V kratkih besedah ji je Keniamun opisal, kaj se je zgodilo v Amonovem tempelju.

»Vedeti moraš, da takšen zločinec ne more več računati na tvojo roko. Jaz pa se bom boril z novim upanjem, da te dobim.«

Nejta ga je poslušala, dasi ni verjela svojim ušesom. Toda radost, ki je odsevala s prikupnega obličja mladega moža, ji je pričala, da ne spi. Kakor blisk ji je šinila v glavo misel, da Roma, njen vzor, ne more postati njen mož.

Pritisnila je svojo lepo glavico h Keniamunu in mu toplo odgovorila:

»Da, dragi moj Keniamun, ponavljam, da s kraljevim dovoljenjem rada postanem tvoja žena. Sama jo poprosim za dovoljenje. Tako je ljubezniva z menoj kakor sama Hatora.«

Z radostnim žarom je Keniamun objel Nejto in jo strastno poljubil. Končno je bil na kraju svojih želja. Pred njegovimi očmi se je odkrivala bodočnost, polna bogastva, razkošja in slave.

»Zdaj pa zbogom, draga, moram v službo!« je rekel

mladi mož in naglo vstal. »Moral bi biti že na dvoru, toda najprej sem moral tebe videti.«

Ko je Nejta ostala sama, se je začela v mrzlični razburjenosti izprehajati po terasi. Čutila je neizmerno olajšanje, kakor da se ji je velika gora odvalila s srca. Hartatef je bil za vedno zbrisan iz njenega življenja. Kaj ga je pa prišlo, da se je lotil takega bogoskrbnstva? Deklica si tega ni vedela razložiti. Nato so ji misli prešle na Keniamuna in srce ji je prevzel prijeten občutek pomirjenja. Mladi vojščak ni vplival nanjo tako očarujoče kakor Roma, toda vendar se je v njegovi navzočnosti počutila dobro. Upala je, da najde v Keniamunu zaščito pred zlovesče plamtečimi pogledi asirskega princa. Spomin na Sargona in na njegovo divjo strast jo je preganjal kakor zli sen. Sovražila ga je kakor Hartatefa, poleg tega pa se ga je tudi bala.

Prihod Satati je prekinil deklidine misli. Pagirova žena je bila blede in strta. Padla je na stolico in ji v pretrganih stavih povedala o strašnem umoru posvečene živali.

»Izgubljeni smo,« je rekla vijoč roke, »če ni Hartatef še odkupil mumije tvojega očeta.«

Nejta je prebledela, toda zatajila se je in rekla:

slušali dobre svete. O nekaterih smo čez toliko časa zvedeli, zakaj so šli od doma. Škoda zanje!

Naš veliki zvon obhaja letos tristoletnico rojstva. Upamo, da dobi v kratkem še tovariše. Za svoja leta še dosti korajžno poje. Stari so ga baje slišali celo na morje, posebno če je veter pihal. Tudi uro nam je naš novi, mladi cerkovnik dobro uravnal, da nam krajša čas. Prav bi bilo, da se ga ob biri kaj več spomnimo.

Naši fantje in dekleta — dosti jih sicer ni — so pa z malo izjemo res vsi od fare. Cerkev bo postala kmalu pretesna, če bomo zahajali vanjo, kakor nekaj časa sem. Škoda le, da imajo nekateri prostor prihranjen, a ostaja nezaseden.

Pedrevo. — (Smrt kosi.) — Prvega aprila smo položili k večnemu počitku mladenko Poldo Mihelj, ki je več let trpela na božjasti. Še ni pretekla en teden, pa je izdihnila vrla gospodinja Ivana Joganova. Kmalu za njima smo položili na mrtvaški oder še 44-letnega gospodarja Franca Besednjaka. Še pred smrtjo je delal v vinogradu, domov so ga pa že morali pripeljati z vozom. Doma je brž izdihnil. Bog daj vsem trem večni mir!

Iz idrijskega kotla

in okolice.

Semenj. — Posebnost petkovega semnja je bila, da ni bilo prignano niti eno govedo. Drugače pa je bil obisk jako dober, za zapravljanje denarja je bilo prilike dovolj.

Nov grob. — Dne 14. t. m. je umrla Frančiška Vidmarjeva, posestnica za sv. Trojico. N. v m. p.!

Tatvina srebra. — V noči od četrtka na petek so žgalniški delavci zapazili pri peči št. 1 dve nepoklicani osebi. Pohiteli so nadnje, toda eden potegne samokres in ga naperi proti motilcem. Poslali so takoj po orožnike in oba aretirali. Par steklenic živga srebra je bilo že natočenega, več posod pa je stalo zraven praznih.

Nesreče. — V petek 16. t. m. se je pri gradbi vojašnic ponesrečil 38-

letni delavec Rafael Rakar, doma iz Breginja pri Kobaridu. Roka mu je prišla med vagončke, ki so jo zelo razmesarili. — Naslednji dan sta se dva ponesrečila pri čiščenju hiše gostilničarja Štravsca. V drugem nadstropju se je vlomila deska in oba sta padla 8 m globoko. 19-letni Josip Poljanšek iz Idrije je le laže poškodovan, 26-letni Josip Blason pa malo težje; vendar sta bila še srečna, da ni bilo hujšega. Vse tri so prenesli v tuk. bolnišnico.

Kanomlja. — Sedaj je tudi gozdno oskrbnistvo malo popravilo svoj del ceste, toda če bi hoteli imeti res primerno pot iz Sp. Idrije do Gor. Kanomlje, bi se morali vsi kmetje, zlasti pa občina in gozdni urad strniti in vzeti to vprašanje resno v pretres. Tako »flikanje« ne pomaga mnogo.

Sp. Idrija. — V nedeljo popoldne je bil koncert orkestra »Lire« iz Idrije, na novi otvorjeni verandi g. Žaklja. — Pokopali smo zasebnico Terezijo Trohovo. N. v m. p.

S Pivke.

Zagorje. — (Gospodarstvo. — Naši pevci.) — »Kaj bo s tem dežjem?« tarnajo ljudje. Polje čaka orača, gozd drvarja, a v žepu primanjuje denarja. Lesna kriza se pozna občutno tudi pri nas, ker je vozarina zelo majhna in poleg tega še nestalna. Svoj les pa so kmetje po veliki večini že zdavnaj posekali. — Nekdo je zadnjič pisal, da smo brez šmarčnega petja. Dotičnika bi rad vprašal, če je bil letos sploh že kdaj pri šmarčnicah. Petje je namreč redno, čeprav nimajo vsi moški pevci časa, da bi se ga udeleževali. Ženski zbor pa je sleherni dan polnoštevilen. Po zaslugi mladega in nadobudnega organista se je naš zbor že mnogo izboljšal. Za dober pevski zbor tudi ni tako važno, koliko pesmi zna, ampak, kako jih zapoje. Zatorej ni treba tako drveti s poučevanjem, ampak bi bilo bolje, da se uče pevci samo po eno pesem na krat in pa toliko časa, da zadobe prav vsi potrebno sigurnost. Upam, da mi prizadeti ne bodo zamerili teh opazk.

Šmihel pri Št. Petru na Krasu. — (Ples, dobra letina, Mlekarska zadruga in drugo). — Naši gostilničarji so že pričeli s plesi, ker čutijo, da imajo fantje, ki delajo na cestah, nekaj liric v žepu. Ples so napravili pri g. Želkotu v Ribnici. Fantje, ki so ples vodili, so zaslužili precej. Sedaj se pa drugim smejejo, ker bodo za njihove lirice par nedelj prav pošteno pili. Fantje, kdaj vas sreča pamet? — Še nekaj: nekateri fantje iz Kala so bili tako korajžni, da so dvema, enemu možu in enemu fantu, s koli glave zrahljali, da bosta morala par dni ostati v postelji. — Pri nas se obljublja prav dobra letina sena, tudi sadje prav lepo cvete. Ako bo tako ostalo, upamo tudi na dobro letino sadja.

Naša nova mlekarna prav dobro napreduje. Sedaj ima 1000 do 2000 litrov mleka na dan in vsega oddaja v Trst. Mlekarnarji so se prav dobro priprijeli vsi iz naše in košanske občine, sedaj pa še iz Pivke in Kilovč. Mleko je prvovrstno. Živinorejci, skrbite, da bo imela vaša živina več mleka, zakaj to je vaš današnji dohodek. Zahvaliti se moramo tudi našim vrlim voditeljem!

Prosimo naše može, da bi se kaj pobrigali za popravilo naše cerkve, zvonika in mrtvašnice. Naši župljani naj bi se zganili in prinesli že odmerjene prispevke, da bomo čim prej delo pričeli.

Iz Istre.

Jelšane. — (Na koru. — Šapjanski sejem. — Roparski napadi.) — Ljudje se neprestano pritožujejo, da so zastali z delom na polju, ker neprenehoma dežuje. Na koru imamo dobre pevce, a manjka nam organist. Č. g. dekan je preskrbel nek aparat, da orgljanje popolnoma ne zastane. — Sejem v Šapjanah, ki so ga imeli 4. maja, bodo menda opustili. Saj je prihajala tja le plesa željna mladina. — Zadnje čase je postal Dolenjski potok strah za naše voznike. Tam se je v zadnjem času izvršilo že par ro-

»Ne obupuj! Po Semnu sem zvedela, da mi je kraljica določila izdatno doto. Izprosi mi pri njej avdijenco in poprosim jo, naj me poroči s Keniamunom. Kakor hitro bom imela v rokah doto, plačam vse in stvar bo v redu.«

Satati je potrta zmajala z glavo.

»Moj mož se s tem ne bo nikoli strinjal. Razen tega zelo dvomim, da bi Hatasu dala tvojo roko poznatnemu vojščaku brez premoženja in čina. Hotela te bo omožiti z imenitnim, mogočnim možem, morda celo s princem Sargonom, če te bo hotel imeti. Njegovi predčerašnji pogledi dokazujejo, da se v resnici bavi s temi mislimi.«

»Ah, tudi ti si opazila, kako me je požiral s pogledi?« je vzkliknila Nejta s pridruženim glasom. »Hatra, reši me pred njim! Ta Asirec me plaši in ob njegovi ljubezni mi kri ledeni!«

»Ne razburjaj se po nepotrebnem. Naše domneve utegnejo biti zgrešene. Ta divjak, ki se ni nikoli poprej zanimal zate, je bil morda pod vplivom trenutne omame. Zdaj pa prihajata Pagir in tvoj brat. Kaj nama povesta?«

Moža sta vstopila vsa razburjena in zmedena.

»Pravkar sem bil pri Smenkaru,« je začel Pagir. »Ta

podlež je bil sila zgovoren, toda ne spoznam se v njegovih čudnih pogojih, ki nam jih stavlja. Dokler bo Nejta prosta, pravi, bo molčal in čakal, toda z dnem, ko se poroči, bo terjal plačilo dolga!«

Ne oziraje se na začudenje obeh žensk, je Mena vzkliknil:

»Ta pogoj je prav ugoden. Razume se, da se Nejta ne poroči, če more tako ohraniti našo čast. Kakšna mrcina pa je ta Hartatef! Bogoskrunstva se je lotil!«

»Ali so ga prijeli?« je vprašala Satati.

»Ne, ne morejo ga najti. Roko bi si dal odsekati, da ga skrivata pri sebi Smenkara in njegova hotnica, če tudi so vso hišo preiskali.«

»Morda se je že usmrtil, da uide strašni sodbi, ki ga čaka!« je rekla Nejta neodločno.

»Ni tako bedast,« je rekel Mena zaničljivo. »Za naša se, da ga reši Semnu. Ko sem odhajal z dvora, je prišel tja Sargon. Prosil je Semna, naj mu takoj izprosi tajno avdijenco pri kraljici. Rad bi vedel, čemu...«

Njegove besede je prekinila sužnja, ki je naznanila prihod brzega sla s kraljevske palače. Semnu je kratko naznanjal, naj bosta Nejta in Satati ob določeni uri pri kraljici.

(Dalje.)

parških napadov na »furmane«. Tolo-
vaji posebno radi napadajo s koli se-
marje, ko se vračajo z bistrškega se-
ma. 27. aprila so napadli in ranili ne-
kega posestnika iz Dolenj. K sreči je
prišel neki avto in tolovaji so pobeg-
nili v goščo. Ranjenca so pa naložili
na avto in ga prepeljali v bolnišnico
na Reko, kjer je izdihnil.

Mačkolje. — (Zvonovi. — Vi-
no. — Modra.) — Težko čakamo na
nove zvonove. Če kdo umre, mu ne
moremo niti zvoniti. — Vinska letina
je bila dobra. Vina imamo še nad po-
lovico, cena je nizka in gre po 1.20 do
1.30. Pot po vasi je popravljena. Tudi
novo trgovino so odprli pri nas. Tr-
govcu želimo vso srečo, a kratek svin-
čnik in tanko knjigo. — Mladina se
nosi prav po modi: fantje so naprav-
ljeni kot uradniki in radi plačujejo
samski davek. Dekleta podpirajo pa-
riško modo; starši doma pa v cunje
zaviti, da se morajo večkrat skriti.

Iz Reške doline.

Ostrožno brdo. — (Up je šel po
vodi.) — Letos smo upali, da bo
sadje, naš največji dohodek, kaj več
obrodilo. Vedno deževje in črvivost
sta pa vse uničila. — Tudi z delom na
Timavu je bolj slaba. — 10. t. m. je
umrla po kratki bolezni posestnica in
gostilničarka Jožefa Volk. Zapušča
več nepreskrbljenih otrok. N. p. v m.!

Bistrica. — (Javne naprave.)
— S 1. junijem prevzame tukajšnjo
elektrarno družba Sacco, ki napelje
svoj tok čez Zagorje, Knežak in tudi
dalje čez Jelšane v Matulje. — Sedaj
napeljujejo telefonsko omrežje in od
1. julija dalje ali pa še prej bomo zve-
zani med seboj in z ostalim svetom. —
Zaslugek imajo ljudje s posipanjem
ceste na Snežnik; v kratkem pa prič-
no, kakor se govori, z asfaltiranjem
ceste od Bistrice do Trnovca. Stavb-
na doba pa najbrž ne bo tako živahna,
kot je bila preteklo leto. Pričetkov no-
vih stavb ni videti, dovršujeta se ban-
čna in občinska palača. Gotovo ni trga
v Julijski Krajini, ki bi imel količ-
kaj podobno poslopje za svoje urade. Ker
je prejela občina od šneperške grašč-
ne visoko svoto zastanih povojnih
davkov, je lahko zidala dragoceno pa-
lačo, ne da bi s tem posebej obreme-
nila občanov. Želimo pa in upamo po
izjavah obč. načelnika, da se v krat-
kem reši tudi vprašanje vodovoda, ki
ni za del prebivalstva nič manj važno,
kot je bilo vprašanje uradnih in sta-
novjanskih prostorov za uradništvo.

Iz Brd.

Višnjevik. — Največ se zdaj razgo-
varjamo, kakšna bo letina. S strahom
gledamo, kaj bo, ker je le preveč de-
ja. Že minulo leto smo začeli graditi
novo šolo in vodnjak. Upamo, da bo-
mo v veliko veselje naših žena in de-
klet imeli kmalu vodo blizu.

Biljana. — (Smrt.) — Umrla je vr-
la žena Amalija Prinčičeva, r. Kožlin.
Za vsakega je imela odprto srce. Zato
so jo sosedje tudi spoštovali! Bog daj
pokoja njeni duši!

Dol. Cerovo. — Precej »Novih li-
stov« se bere pri nas, pa se nič ne ogla-
šamo v njem. Naše poti so vse razdra-
pane. Ker je na občini suša, jih bo tre-
ba z robotami popravljati. Dosti va-
ščanov je pa šlo »robotat« v tujino.

Krasno. — Pretekli teden smo imeli
lepo slovesnost. 16., 17., in 18. so bile
duhovne vaje za dekleta. V nedeljo je
bila blagoslovitev kipa srca Marijine-
ga. Nato se je razvila veličastna pro-
cesija iz Gradnega med mlaji in slavo-
loki. Sodelovala je tudi biljanska god-
ba. Hvala lepa vsem, ki so pomagali,
zlasti fantom in dekletom, ki so kar
tekmovali za čast božjo.

Iz tržaške okolice.

Ricmanje. — (Verska v nemal!)
— Po vasi so začeli nabirati darove
za kip Srca Marijinega. Zbranih je že
600 lir. Posebna hvala tistemu dekletu,
ki služi že nad 20 let in je dalo 100 lir.
Kip bomo v nedeljo slovesno blago-
slovili. Vabimo vse sosede na to slav-
nost!

Lonjer. — (Nesrečna druž-
na.) — V kamnolomu nad Lonjerom
se je ponesrečil 17-letni Milko Pertot
iz znane Tijatove družine. Uboga ma-
ti in družina je prizadeta tem težje,
ker je pred dobrim letom izgubila vr-
lega mladeniča Karla, ki se je kot
orožnik ponesrečil, ko je padel s
konja. Malo prej pa je izgubila očeta.
V enem letu je torej neizprosna smrt
ugrabila kar tri člane družine. Nad vse
krasen pogreb je pokazal, kako vsi so-
čuvstvujejo s težko prizadeto družino.
Hvala tudi godcem ter tržaški indu-
str. družbi kamnoloma za spremstvo.

Iz Gor.

Tolmin. — (Naš zbor. — Nov
grob.) — Vedno imamo kaj poročati
o našem cerkvenem zboru. Zadnjič
smo pisali, da mu je odpovedal vod-
stvo zadnji pevovodja in ga pustil sa-
mega. Pevci pa niso dali, da bi razpa-
del. Naprosili so g. Fillija, ki je že dol-
go let prej učil tolminski zbor. Za
njim je bil nato še drugi, in ko se je
tudi ta poslovil, je zbor ostal sam. Za-
to mu morajo biti zdaj pevci hvaležni,
da se jih je spet oklenil. — V prvi po-
lovici meseca maja je umrla v Gabri-
jah Neža Gabrščkova. N. p. v m.!

Sužid. — (Slabo mleko.) —
Dostokrat se sliši godrnjanje, da no-
sijo slabo mleko v mlekarno. Ne vpra-
šamo se pa zakaj. Kje so pravila? Skrajni čas bi bil, da bi jih sprejeli.
Potem ne bo treba sklicevati članov.
— Spomladansko deževje je krivo, da
še nismo vseh njiv preorali. Tudi kr-
me za živino nam že primanjkuje.

Gor. Tribuša. — Naše ceste so v
takem stanju, da kmalu ne bo več mo-
goče po njih voziti. Občina jih bo
težko popravila; z robotami pa še
manj, saj jih le težki tovorni avtomo-
bili razrivajo. — Zastran dežja smo v
obdelovanju še za Vojskarji, ker ima-
mo ilovnato zemljo. Kaj bomo pride-
lali? — Za nove cerkvene orgle se
pridno nabira. Morda jih bomo že je-
seni slišali. — Cerkveni moški zbor se
je nekaj skrhal. Po čigavi krivdi?

Idrija ob Bači. — Te dni so dobili
vsi člani bivšega konsuma na Idriji
pri Bači poziv od upravitelja konkur-
zne mase, da doplačajo še 100 lir kot
podpisano garancijo pri vstopu. Na-
dalje se tirja od teh 100 lir 6% obresti
od 28. avgusta 1927. in pa 10 lir za od-
vetniške stroške; ta zahteva se opira
na § 8. društvenih pravil in na § 78. za-
družnega zakona.

Ker večini članov niso znana pravi-
la ne zakon, naj velja nastopno po-
jasnilo:

§ 8. društvenih pravil se glasi: V slu-
čaju likvidacije ali konkurza jamči
vsak član v smislu § 76. zad. zak. s svo-
jimi deleži in s še drugim, ravno toli-
kim zneskom.

§ 78. zadružnega zakona se pa glasi:
Odstopivši društvenik ali dediči nje-
govi so še zavezani leto dni po izteku
tistega opravičnega leta, v katerem je
društvenik izstopil, ako društvena
pravila ne postavljajo daljše dobe tej
zavezi, in zaveza je raztegnjena na
vse dolžnosti, katere je društvo nase
vzelo do društvenega odstopa.

Iz obojega torej sledi, da mora vsak
član plačati še 100 lir, četudi bi bil od-
poved podal že leta 1926., nikakor pa
ni dolžan plačati kakih obresti ali pa
celo odvetniških stroškov. Upravitelj
konkurza bo plačan iz konkurzne
mase, ne pa od posameznih članov.

Svetujemo vsem članom, naj pošlje-
jo po 100 lir, zakaj ta svota se sodnim
potom lahko iztirja, nikakor pa ni ne
po pravilih in ne po zakonu potrebno
več plačati.

Sv. Lucija. — (Nesreča.) — Pre-
teklo soboto 17. t. m. okrog poldne se
je pri »Božiču« smrtno ponesrečil pe-
kovski pomočnik, 19-letni Janko Mrak,
doma iz Vojskega. Padel je z lestve
tako nesrečno, da je zadobil veliko
rano na glavi. Odpeljali so ga takoj v
bolnišnico v Gorico, kjer je nesrečnež
že isti dan okrog 6. ure zvečer umrl.
Naj blagi mladenič počiva v miru!

Iz goriške okolice.

Miren. — Po dolgi bolezni je umrla
v soboto zjutraj Terezija vdova Sca-
lettari, r. Tribušon. Stara je bila 81 let.
Pogreb je bil v nedeljo popoldne. Bla-
gi pokojnici želimo večni mir!

S Krasa.

Komen. — (Javne naprave.)
— Še predno ugledaš naš trg, prihaja-
joč po cesti iz Rihemberka, opaziš na
desni občinsko klavnico, takoj zraven
športno igrišče, nekoliko nižje na levo
obzidano drevesnico. V borovem goz-
diču je cementno plesišče, napravlje-
no lansko leto. Ob plesišču je majhna
stavba. Služila bo predvsem za pobi-
janje tuberkuloze v vsej okolici. Ljud-
stvo pričakuje, da bodo kmalu začeli
z zdravljenjem. Zadaž za gozdičem
stoji skupno počivališče — domače
pokopališče.

Prihodnjič bomo tudi z vodo bolj
preskrbljeni. Kopljejo se že jarki in
bodo pomnožili cevi. Letos so več ti-
soč drevesc posadili po naših gmaj-
nah.

Spodnji Kras. — (Plesi.) — Vsak dan se čuje tarnanje, kako mladina drvi v tujino za kruhom, a vendar se naša mladež vrti na javnih plesiščih. Plesali so na velikonočni ponedeljek v Temnici, na belo nedeljo v Briščkih, 4. maja v Komnu, napovedan je ples že tudi v Kostanjevici. Resni možje se vprašujejo, kdaj bo konec tega norjenja. Pravijo, da tudi ni lepo zijala prodajati zraven plesišč, ker ni več moda!!!

Devin. — Z veseljem smo brali v »Novem listu«, da se bo zgradila starodavna cerkev v Štivanu. Gradili jo bodo na drugem prostoru, da bodo vidni temelji starega svetišča. — Ena reč je, ki nas močno teži: že poldrugo leto smo brez duhovnika. G. dekan v Nabrežini, naš prejšnji upravitelj, se trudi, da bi nam kolikor mogoče ustregel.

Tomaj. — 18. t. m. smo videli ljubko slovesnost prvega sv. obhajila. Lepi obred je spremljal s pobožnim petjem samostanski zbor. Ljudi je prišlo prav dosti.

Škrbina. — 5. maja je umrla Terezija Colja, stara 90 let. Kljub visoki starosti je bila še vedno čila. 14. maja pa je zatisnil oči stari Makovec; imel je že 84 let. N. p. v m.! — Letos opažamo vse polno gosenic in črvičkov. Tudi plevela je mnogo po njivah.

Pliskovica. — (Nesreča.) — Pred kratkim se je nevarno ponesrečil cerkovnikov 13-letni sin. Šel je zvonit za šmarnice; ker pa še ni bilo čas, je šel stikat na streho. Tu pa se je spodtaknil in padel 8 metrov globoko; razbil si je vso čeljust. Imamo pa še druge nesreče v vasi. Nekaterim fantom so zmešale pamet dekleta iz sosedstva.

Okno v svet.

Proces proti Mačku.

Veleizdajniški proces v Beogradu se nadaljuje. Zaslišane so bile že vse tri skupine obtožencev in sedaj so na vrsti priče. Posebno pozornost je vzbudilo zasliševanje bivšega predsednika Radičeve stranke dr. J. Vladimira Mačka, ki je obtožen, da je dal soobtožencema Jelašiču in Begiću denar, da ga razdelita med zarotnike. Obtožnica pravi, da je Maček dal denar, dobro vedoč, da se bo z njim nabavilo orožje za atentate.

Pri procesu je dr. Maček priznal, da je dal denar Jelašiču, a samo kot podporo potrebnim visokošolcem. Zanimal pa je odločno, da bi bil dal denar bivšemu orožniškemu polkovniku Begiću. Ker je Begić trdil pred sodniki nasprotno, je dal predsednik sodnega dvora dr. Subotić poklicati v dvorano polkovnika Begića in ga vprašal: »Ali še vedno vztrajate pri tem, da ste po Jelašičevem nalogu zahtevali od dr. J. Mačka denar in da Vam ga je dvakrat dal?

Begić: Tako je. To je točno!

Predsednik: Povejte to dr. J. Mačku v obraz.

Begić stopi k Mačku in mu pogleda v oči: »Dali ste mi najprej 5000, pozneje pa še 4000 dinarjev, ko sem to od Vas po Jelašičevem nalogu zahteval. Rekel sem Vam tudi, da je ta denar potreben za podporo omladincev.«

Dr. Maček odgovori odločno: Jaz Vam pa rečem, da to ni res. Nikoli Vam nisem dal 5000 in ne 4000 dinarjev in tudi ni bilo med nama o tem nikdar govora.

Predsednik Begiću: Slišali ste, kaj pravi dr. Maček. Ali ste dobili od njega denar ali ne.

Begić: Vztrajam pri tem, kar sem povedal.

Predsednik: Recite, Begić, ali Vas je kdo prisilil povedati, da ste sprejeli denar od dr. J. Mačka? Povejte resnico!

Begić: K tej izpovedi me ni silil nihče, govoril sem samo resnico.

To je bil najbolj napeti trenutek Mačkovega zasliševanja.

V soboto 17. maja so prišle na vrsto priče, in sicer najprej obtoževalne. Šofer Jokić je povedal, da je bil on tisti, ki je naznanil zagrebški policiji obtoženca Stepanca, da nosi v košu peklenski stroj. Policija je nato prišla Stepanca in mu vzela koš z bombo.

Ruski stotnik Kaledin je pa izpovedal, da ga je obtoženec Metleković napadel 7. novembra na ulici s samokresom in mu zadal dve rani.

Zasliševanje prič se nadaljuje.

Združene države Evrope.

V soboto 17. maja je francoski zunanji minister Briand razposlal vsem državam Evrope, ki so članice Zveze narodov, (izključeni sta torej Rusija in Turčija), spomenico, kjer jih sprašuje, ali bi bile voljne razpravljati o ustanovitvi nekake zveze med drža-

vami Evrope. V poštevh prihaja 27 držav. Evropska zveza bi ne smela biti v nasprotju ne z Zvezo narodov in ne z državami, ki stoje izven Zveze narodov.

Evropa je postala po vojni šibka in revna. Amerika ji bo prevzela kmalu vodstvo sveta. Če hočejo evropski narodi živeti in prosperovati, se morajo združiti in prenehati z medsebojnimi borbami. To je glavna misel, ki je vodila Brianda.

Ker je pa med državami še mnogo sovraštva in nezaupanja, je popolnoma izključeno, da bi se ustanovile že danes Združene države Evrope po zgledu Severne Amerike. Briand je zato previden in se zadovoljuje za sedaj s skromnimi začetki. Francoski državnik predlaga, naj se zastopniki evropskih držav zbirajo le na redna in izredna zborovanja. To bi bila Evropska zveza, ki bi morala izvoliti iz svoje srede izvršilni odbor in posebno tajništvo s potrebnimi uradniki. Naloga nove zveze bi bila, da polagoma organizira Evropo. Baviti bi se morala z evropskim gospodarstvom, s prometnimi sredstvi, s financami, s sodelovanjem med posameznimi parlamenti in tako dalje.

Briand želi, da bi mu vlade sporočile svoje mnenje pred 15. julijem, ker bi rad govoril o Evropski zvezi že to jesen pred Zvezo narodov v Ženevi.

Mala antanta.

Zunanji ministri male antante — Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije — se zberejo na poletno zborovanje meseca junija v slovaškem kopališču Štrbské Pleso. Hkrati z ministri se sestanejo tudi novinarji treh združenih držav, tako zvana »časnikarska mala antanta«, to se pravi po naše »časnikarski mali sporazum«.

Kaj se sliši po svetu.

Dober začetek.

Na Zgornjem Avstrijskem je prišlo v kraju Hohenzell pri kmečki poroki do krvavega pretepa. Ženinov dom so razbili, pet mladeničev je bilo ranjenih z nožem. Nevestina obleka je bila vsa okrvavljena.

2 uri okoli sveta!

Pred pol stoletjem so smatrali pisatelja Julesa Verna za sanjača, ker je spisal knjigo »V 80 dneh okrog sveta«. In danes? Zeppelin ni rabil niti polovico toliko časa. Te dni so pa v uradništvu nekega njujorškega dnevnika naredili še bolj zanimiv poskus. Točno ob 12. uri so odposlali brzojavko, ki jo je 25 postaj oddajalo okrog sveta, dokler ni zopet prišla v Njujork. Za vso pot je rabila le dve uri!

Ozdravljeni zločinci.

V ječi v Indianopolisu (v Sev. Ameriki) so imeli zaprtega nekega 28-letnega bančnega uradnika zaradi ponarejevanja čekov. Po dolgih preiskavah je zdravnik ugotovil, da je začel ponarejevati čke še le potem, ko ga je soigralec pri nogometu brcnil močno v glavo. Na fantu so iz-

vršili operacijo, odstranili izpuščaj v možganih in s tem uničili »nagon za ponarejevanje«. Tako vsaj trde zdravniki. Uradnik pride še enkrat pred sodnike, ki ga bodo bržkone oprostili. Tudi lastnik banke je pripravljen ozdravljenega zločinca zopet sprejeti v službo.

Ko so ameriški zločinci zvedeli za ta slučaj, je začelo kar deževati prošenj, naj jih »ozdravijo«.

Ubogi kožuhovinarji.

Kožuhovinarji so za mednarodni velesejem kož v Lipskem sestavili poročilo, katerih kož se največ porabi. Letno oderò do 200 milijonov zajcev. Druge živali pridejo šele daleč za njimi. Zanimivo je, da porabijo letno 1 milijon 750 tisoč mačjih kož, prav toliko kot lisičjih. Tudi cena je enaka.

Uboj radi cigarete.

V nemškem mestu Beuthen sta se dela v vinotoču dva rudarja. Eden je prosil drugega za cigareto. Naprošeni je odklonil. To je prvega tako razjari, da je potegnil nož in zabodel tovariša v srce. Nesrečnež je obležal na mestu mrtev.

Koristni radio.

Neka londonska uradnica je šla v lekarno po praške. Lekarnarjev pomočnik ji da v papir, kar je zahtevala, a ko ga gospodar vpraša, kako je praške zmešal, se je izkazalo, da je zdravilo tako zmešal, da je postalo smrtnonevaren strup. Ker niso v lekarni vedeli za ime in naslov dotične, ki bi se lahko zastrupila, je lekarnar šel na brezžično postajo in brzojavil v svet, naj tista gospodična, ki je pred pol ure v lekarni N. kupila zdravilo, ne pije tega zdravila, sicer bo umrla. Tako so ji rešili življenje.

Leva je zajahal.

Neki angleški raziskovalec pragozdov je hotel fotografirati velikega, črnoigrivega leva. Sedel je med veje visokega drevesa in položil tik sebe kos kruha. Po dolgih urah je mogočna žival res prišla in se je ustavila ravno pod drevesom. Raziskovalec je nastavljal fotografski aparat, pri tem pa zadela z nogo ob kruh, ki je šumno padel skozi vejevje. To ga je tako prestrašilo, da je zgubil ravovesje in padel levo na hrbet. Misli je, da je zgubljen. Toda tudi kralj živali se je pri nenavadnem dogodku prestrašil in z močnim skokom planil v goščavo. To je drznega Angleža rešilo.

Dragocena slika.

V Londonu so prodali oni teden neko Rembrandtovo sliko za poldrugi milijon lir. Rembrandt je eden najslavnejših svetovnih slikarjev. Po rodu je bil Holanec in je živel v 17. stoletju. Njegove slike, zlasti verske, se odlikujejo po globokem doživetju. Omenjena slika je tudi ena takih.

Bivši cesar — gasilec.

Bivši nemški cesar Viljem, ki živi v prognanstvu v mestu Dornu na Holandskem, je stopil med tamkajšnje gasilce. Nabavil si je lastno brizgalno in je zadnjič pri nekem požaru že hotel pomagati svojim tovarišem. Imel je pa smolo. Prišel je na kraj nesreče prepozno, ko so drugi gasilci že ugasili požar.

Moč kina.

Kakšen velikanski vpliv ima kino na sedanji svet spoznamo že iz golih števil. Na svetu je 57.000 kinov; 25 tisoč jih je v Združenih državah, 5000 v Nemčiji, 4000 v Franciji, 2000 v Rusiji, 800 v Belgiji itd. Samo ameriške kine obišče vsak teden 100 milijonov ljudi, preko 100 milijonov pa vse ostale. Slikana beseda v kinu uspešno tekmuje s pisano besedo v časopisju in knjigah.

Pozabljivost pa taka!

Zdi se, da so popotniki na vlakih poseben pozabljivi ljudje. Zlasti ženske rade izgube glavo, ko je treba naglo izstopiti. Tudi če vse to vpoštevamo, je vendar čudno, kako so mogli lani na francoskih železnicah najti 500 parov čevljev? Kaj so izstopili bosi? Bolj razumljivo je, da so samo na enem pariškem kolodvoru shranili 3700 pozabljenih dežnikov. Težje kot dežnik se pozabi kovčeg; in vendar je 1500 ljudi pozabilo tudi kovčege. 20 v vlakih pozabljenih samokresov priča, da so francoski popotniki dobro oboroženi.

Nič manj pozabljivi niso angleški popotniki. Večina ni niti prišla iskat izgubljenih predmetov. Zato jih je železniško ravnateljstvo prodalo na dražbi. Med to šaro je bilo na tisoče raznih reči: dežnikov, fotografskih aparatov, sukenj, klobukov, prstanov; vmes je bilo tudi 200 škarij za kodranje las, kakih 100 steklenic šampanjca in celo majhna motorna brizgalna. Nekdo je pozabil tudi vrečo peska, in sicer v vozu I. razreda. Na dražbo pa ni prišlo dvojice dojenčkov, ki sta ju dve materi iz zlobe ali revščine pozabili v vozu. Oddali so obe stvarci v najdenišnico, kjer ju vzgajajo na stroške železniškega ministrstva.

Pilsudskijev rešitelj.

Te dni je umrl v kraju Baranowiczu na Poljskem star žid Elija Gakheim po imenu. Starcu so priredili slovesen spreved, tudi državna oblastva so bila zastopana. Javnost se je temu čudila. Nato so listi objavili, da je maršal Pilsudski rajnemu židu dolžan življenje.

Za časa poljsko-boljševiške vojne je mesto Baranowiczi prehajalo iz roke v roko. Nekega večera je mesto padlo zopet v oblast boljševikom. Med zadnjimi, ki so se umikali, je bil maršal Pilsudski. Boljševiška patrulja mu je bila že tik za petami, ko je maršal ves zasopljen pritekel v neko hišo. Star žid je ravno molil iz »talmuda« (židovsko sveto pismo). Ko mu je Pilsudski povedal, za kaj gre, je žid maršala brž preoblekel v judovski kaftan, porinil predenj sveto pismo in sta začela moliti. Ko so boljševiki stopili v hišo, so našli za mizo le starega žida in njegovega učenca. — Tako si je maršal Pilsudski rešil življenje.

Poper

Za in proti popru je dosti kuharjev in zdravnikov. Eni trde, da brez njega ni jed prav začinjena, drugi naštevajo vse mogoče ledvične bolezni, ki jih poper povzroča.

Poper ima prav slavno zgodovino. Prvi ga je spoznal izmed Evropecev Aleksander Veliki, ko je z armadami prodril do Inda. Tedaj je bil poper tako dragocen kot zlato. Tudi odkupnine so plačevali v popru mesto v zlatu. Ko je gotski kralj Alarich I. 408. zasedel Rim, je mestu naložil 3000 liber popra vojnega davka. Zgodovina nam sporoča še več takih zgledov. Pa ne le za dragocenega, tudi kot zdravilno sredstvo so poper zelo cenili. Vse nahode in prehlade so zdravili z njim. Danes je prišel poper ob prejšnjo veljavo, ker so ga začeli preveč zavživati. Toda tudi tu velja: »Mera in vraga v nebesa pomagala.« Če ga jemlješ škodi, v majhnih množinah in zdravemu človeku pri zelenjavi in maščobi pa gotovo ne.

Za glasbenike.**III. pritrkavanje.**

O pritrkavanju piše dovolj podrobno »Pitrkovavec.« Pa žal, da mu naši pritrkovavci ne delajo časti. On ni pi-

san zanje, da bi jih zabaval in kratkočasil, ampak učil umnega pritrkavanja ter odvadil starokopitnega brezumnega udarjanja na zvonove. Vsak glasbenik, naj ima katerikoli instrument, se skuša pokoriti zahtevam splošne glasbe; le naši pritrkovavci (zlasti v bližnjih okoliških vaseh) se ne zmenijo za te zahteve. Prav naravno, ko jih ne poznajo. Zato je prišel Pitrkovavec med nje, da bi jih s temi zahtevami seznanil. Brez pouka pa to ne gre. Učen ne pade nihče na svet; vsakdo se mora z učenjem truditi. Brez muke ni moke. Trud pa našim pritrkovavcem ne ugaja. Zato se nočejo uglobiti v študiranje (ne v površno branje!) prednjih poučnih poglavij, ampak strme le v zadnje poglavje, kjer jim mrgole pred očmi same suhe številke. In ker teh številke brez prednjih navodil ne morejo razumeti, vržejo knjigo iz rok in ponavljajo nadalje, kar so delali že njih očetje, dedje, pradedje itd.

Je že res, da vsak pritrkovavec ni zmožen se sam učiti iz knjige. Temu se pa da odpomoči s podporo zmožnejšega sopitrkovavca. Saj knjiga priporoča izrecno, naj se pri vsaki cerkvi ustanovi nekaka šola za pritrkavanje, v kateri prevzame vodstvo najzmožnejši pritrkovavec. Za nadaljnjo izobrazbo teh predpritrkovavcev naj se odpre vsako leto enodnevni izobraževalni tečaj. To je tudi želja našega prevzvišenega kneza in nadškofa, kar je razvidno na prvem listu v Pitrkovavcu. Tak tečaj se je tudi že pripravljaj, a ker ni odgovarjal občini želji pritrkovavcev, je izostal.

Iv. M—a.

Izdelki tovarne orgel »Cecilia«.

Ogledal sem si nove orgle v Brumi in v Gorjanskem. Oboje je postavila »Cecilia«, tovarna orgel v Gorici. Oboje so izvrstne, pa naj jih že gledamo po materialno tehnični plati ali po glasovno estetični. Pnevmatika je zelo skrbno in lično izdelana, funkcija točna, kakor jo kaže najpreciznejša angleška mehanika v klavirjih; intonacija karakteristična, glas posameznih registrov značilen, vendar nikakor vsiljiv, ampak vedno se registri drug drugemu ne prisiljeno podreajo, tako da dobimo v kakršni koli kombinaciji prijetno sozvočje. Dasi število registrov ni veliko, se njih moč lepo stopnjuje od nežnega, tihega šelesta v salicionalu, oziroma v vox coelestis, do krepkega, kremenitega zbora v principalu. Pleno je izredno poln, svetel in živahen, mogočen, toda brez krika, kar ogromen. Material sam je izbran; piščali (izdelek znane tovarne J. Bencz v Gorici) so zelo vestno in lepo izdelane, tako jim mojster pri intonaciji zlahka izvabi zaželeni značaj in primerno moč ter po cerkvenem prostoru umeri.

Orgle tvrdke »Cecilia« spadajo torej med najboljše sodobne izdelke, zato jo morem s polnim prepričanjem priporočati v zavesti, da se ji more zaupati kakršnokoli tovrstno naročilo, zlasti še, ker sem natančno pregledal in preizkusil tudi druge izdelke iste roke: krepke, živahne orgle v Volčah, milavčevsko nežno intonirane in mehko zaokrožene pri Sv. Luciji, goršičevsko široke, s sijajno, kar blestečo intonacijo in strnjeno gradacijo v Tomaju.

10. maja 1930.

Dr. Fr. Kimovec.

Pisma izseljencev.

Buenos Aires, 21. marca 1930. *)

Moja dolžnost je, da Vam pišem teh par vrstic, v katerih se Vam hočem v prvi vrsti zahvaliti in popisati naše potovanje na krasnih parnikih družbe, katero Vi zastopate.

Dne 20. februarja t. l. ob 13. uri smo odpluli iz Genove na modernem in razkošnem parniku »Duilio«, ki je last Vaše družbe. Posrežba na tem parniku je res izredna. Hrana je dobra in obilna; vina, kolikor kdo hoče. Pomembno za naše ljudi je tudi to, da so na teh parnikih uslužbeni tudi naši ljudje, ki poznajo naše šege in navade. Zato se hrana tudi pripravlja po okusih posameznih narodov. Posrežba in vožnja na teh parnikih je res neprekosljiva.

V Buenos Aires smo prišli v 14 dneh, t. j. 6. marca. Morje smo imeli krasno in mirno.

Tukaj v Argentini ima Vaša družba sijajno vpeljeno službo. Že v Montevideo (Uruguay) pride parniku nasproti več uradnikov, ki govorijo vse mogoče jezike. Med temi je tudi eden, ki zastopa izseljence slovanskih narodnosti. Mogoče se Vam bo zdelo čudno, če bom na tem mestu imenoval našega rojaka g. Fr. Faganela iz Črniča. On Vas dobro pozna in je rekel, da Vam je do groba hvaležen za to službo.

Kako nam je bilo vsem prijetno, ko smo slišali njegove tolažilne besede. Pozabili smo na žalost in domotožje. Kako nam je vse lepo razložil in nas poučil o vseh tukajšnjih razmerah, šegah in navadah. Meni je ta gospod na pravil še druge usluge, za katere mu moram biti do večnosti hvaležen. Od argentinskih oblastev mi je izposloval celo brezplačno vožnjo v Puerto Madryn. Po novem zakonu je zdaj potrebno, da mora vsak, ki hoče potovati na državne stroške, imeti brzojav od osebe, ki jo tam pozna. Brzojav mora biti policijsko potrjen, da ima oseba tam res delo. Njemu pa ni bilo treba brzojava.

Tudi tukajšnja slovenska naselbina se ga v vsakem oziru poslužuje, ker uživa g. Faganela spoštovanje in zaupanje. Vsem, ki nameravajo meni slediti, svetujem, naj se obračajo na g. Faganela.

Zahvaljujem se Vam za vse, kar ste zame storili, in Vas pozdravljam.

Anton Černe,
popotnik na ladji »Duilio«.

*) To pismo objavljamo na prošnjo »Navigazione Italiana, Genova«. Pismo je naslovljeno na zastopnika družbe g. Happacherja v Gorici.

Objave.

Sveže gobe.

Goriško mestno županstvo sporoča, da je prepovedano prodajati sveže gobe po hišah.

Sprejem v obrtno nadaljevalno šolo.

Do 10. junija je čas za vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo (scuola secondaria di avviamento al lavoro). Prošnjo je treba spisati na kolkovanem papirju za tri lire, podpisati jo morata oče in učenec ter je treba priložiti krstni list in spričevalo o cepljenju koz. Omenjena šola je ugodna zlasti za dečke, ki nimajo spričevala o dovršenem petem razredu ljudske šole, a imajo več kot 20 let. Vsa pojasnila dobite v šoli (Gorica, via Croce 3, prej: Šolski dom).

Dve novi lekarni.

Goriška prefektura je razpisala natečaj za dve novi lekarni, in sicer v Bovcu in Cerknem.

Za družinske očete.

29. junija bo žrebanje nagrad za družinske očete v Gorici, ki imajo po 31. dec. 1913. pet ali več živih otrok. Prizadeti očete naj se zglase na županstvu (soba 136).

Kupujemo drugo številko lanskega letnika »Družine«. Za izvod, tudi brez krojne priloge, plačamo dve liri.

Uprava »Družine«,
Gorica, via Mameli 5.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

Trst, 20. maja:

Krompir domači 45, gališki in ogrski 35, novi 55.

Zelenjad: radič 100, za kuhanje 50, mladi 300 do 350, solata 140, solatica 200, korenje 100, hren 400, špinača 180 do 200, grah 50 do 60, blitva 50 do 60, rdeča pesa 100, kolerabe 100.

Sadje: Črešnje 200 do 350.

Gorica, 21. maja:

Črešnje renčanke 130 do 150, črne 300 do 350. Dnevno pride na trg 200 do 250 kvintalov. Največ črešenj gre v Avstrijo (Dunaj) in na Češko, mnogo jih pokupijo žveplarji.

Zelenjad: Grah 120 do 140, solata 120 do 140, kolerabe 140 do 150, šparglji 320 do 360, vrzote 60, peteršilj 150, zelena 200 do 220. (Špargljev je malo in so zato dragi, četudi je zelo majhen izvoz. Grah gre predvsem na Češko.)

Krompir lanski 35 do 45, letošnji 60 do 80.

Maslo (domače) 12, jajca 34 do 38.

Okopavanje krompirja in koruze.

Naslednji razlogi nas silijo, da okopavamo korožo in krompir:

1. Zdrobiti je treba skorjo, ki se na pravi na njivi po vsakem dežju, ker pospešuje izhlapevanje vode, ki je nujno potrebna posebno pri nas, ki živimo v suši podvrženem ozemlju.

2. Z okopavanjem rahljamo zemljo, da ima zrak lažji dostop v zemeljske plasti. Le če je v zemlji dovolj zraku, se morejo razvijati koristne glivice, ki prst in gnojila razkrajajo v oblike, kot jih morejo sprejeti rastlinske korenine.

3. Z okopavanjem uničujemo plevel, katerega je posebno letos zelo mnogo.

Ko sta krompir in koroža 10 do 15 cm visoka, jih je treba opleti, kmalu nato pa osuti. Osipanje krompirja ni ravno nujno potrebno; zadostuje, če je zemlja dovolj zrahljana in ima rastlina dovolj prostora, da razvije svoje gomolje. Na noben način pa ni na mestu, da pritegneš velike količine zemlje k rastlini. Isto velja tudi za korožo. Kjer večkrat zažvižga burja in je zemljišče na veternem kraju, je treba korožo dobro osuti, to je obdati jo s precej zemlje, da bo koroža zagrala v njej nove korenine in se tako bolje utrdila. Kjer pa burja in veter ne škodita, ni treba korože mnogo osipati, ker bi preveč zemlje samo oviralo dostop zraku h koreninam. Glavno je, da je zemlja zrahljana, zakaj rahljanje je glavni smoter okopavanja.

Piškav grah za seme.

Je mnogo kmetov, ki sploh še niso sadile drugega graha kot piškavega, in nekatere celo pravijo, da mora biti semenski grah piškav, drugače da ni dober. Ali je to res?

Piškavost prihaja od graharja, to je od malega hroščka, in sicer tako da zaleže samica jajčece v razvijajoče se zrno v stroku. Iz njega se razvije črvček, ki se v grahu samem zabubi in pride spomladi ali pa tudi že prej kot hrošč na dan.

Če je črv pojedel v grahu tisti del zrna, kjer je zarodek, tak piškav grah ne more izkliti. Zgodí se pa, da črv poje nasprotni del in ostane zarodek nedotaknjen. Tak grah lahko izklijе. V primerjevalnih poskusih so spoznali, da izklijе na vsakih 100 zrn piškavega 30 do 70 zrn, 95 do 99 pa od celega graha.

Vendar ne kaže saditi piškavega, ker ima zarodek na razpolago pre malo hrane. Piškav grah da zato le šibke, zdrav pa močne, krepke rastlinice in tudi večji pridelek. Saditi je treba le zdravo grahovo zrnje.

Domače branje!!

Kdor je prejel prvi snopič, naj brž pošlje po čekovni položnici 2. OZIROMA 7 LIR, ČE SE NAROČI do konca leta,

na: Tipografia Cattolica, Gorizia Riva Piazzutta 18.

IPAZORI!

KMETOVALCI!!

Zavarujte svoje grozdje proti toči
pri Katoliški zavarovalnici

CATTOLICA - VERONA.

Glavno zastopstvo je v **GORICI, VIA CODELLI 4.**
Zastopnik za Goriško je: **MELHIOR ŠONC, TOMAJ.**

IPAZORI!

Delniški kapital,

vložen v italijanska podjetja je znašal koncem lanskega leta 49.556 milijonov lir (skoraj 50 milijard), in sicer so imele

banke	6868 milijonov,
zavarovalnice	774 milijonov,
transportna podjetja	3988 milijonov,
oblačilna industrija	5080 milijonov,
rudarska podjetja	2127 milijonov,
kovinarska podjetja	1660 milijonov,
mehanična podjetja (avtomobili, itd.)	2025 milijonov,
električna industrija	8829 milijonov,
kemična industrija	2634 milijonov,
prehranjev. industr. (sladkor, alkohol, itd.)	2785 milijonov,
hotelirska obrt	1023 milijonov,
gradbena obrt	1421 milijonov,
podjetja za nakup in upravo stavb, zemljišč	3279 milijonov,
trgovske družbe	1701 milijonov.

Iz številke je razvidno, da je sorazmerno največji kapital vložen v električno industrijo, kjer se podjetja vedno bolj združujejo. Največje električno podjetje v Italiji in eno največjih v Evropi je električna družba »Edison« s sedežem v Milanu, ki ima danes lastnega delniškega kapitala 1350 milijonov lir in od katere zavise še različna druga podjetja. Strokovnjaki pravijo, da spada električna industrija med najbolj zdrave industrije v Italiji.

Liste šmarnic

(Marijinih solzic) kupujejo zbiratelji zdravilnih rastlin. Stebla niso nič vredna. Liste sušimo v senci. Za 1 kg suhih listov rabimo 4 do 5 kg svežih. Suhi listi so po 90 do 100 lir za kvintal.

Prepovedano je prodajanje

semen, mladih sadnih sadik in trt po javnih trgih. Oblastvo ima pravico zapleniti blago ter ga uničiti.

Boj proti samorodečim trtam.

V smislu novega vinskega zakona bo v Nemčiji od 1. sept. 1935. naprej prepovedano prodajati vina od samorodečih ameriških trt kakor tudi vsa vina, ki bi bila s temi mešana. Iz tega se razvidi, da pušča nemška vlada v nogradnikom dovolj časa, da krenejo na pravo pot in gojijo le žlahtne trte. Prva država, ki je prepovedala sajenje samorodečih trt je bila Jugoslavija, druga je Nemčija. Tudi v Italiji so vedno bolj gosti glasovi, da je treba prepovedati sajenje vseh nežlahtnih trt.

Kmetovalec!

Večkrat misliš, da je mesto zemeljski paradiž: čudiš se električni luči v temni noči, polnim kavarnam ob sobotah zvečer, kričavam in vabljivim slikam kinematografov, novim kravatam in svetlim čevljem ljudi, ki mogoče niso kosili, samo da se lahko »nobel« sprehajajo po šetališču.

Ne vidiš ne bede, ne dolgočasje, ne pomanjkanja in ne odpovedi, ki se skrivajo za mestnim razkošjem.

Ti nimaš pojma, koliko ljudi ti zavidajo življenje na prostem zraku in

tvoj dom, četudi je truda in muke poln. Tisoči in tisoči si žele nazaj na kmete, a nimajo kam! Delavec v mestu je revež. Drži se zato rodne grude, ki Ti bo dala vedno dovolj kruha, če boš priden.

Rozine — cibibe.

Naše gospodinjice jih rabijo za velikončne potice in štruklje. Največ jih pride v Italijo iz turške Male Azije, posebno znane so smirnske. Mnogo rozin pride tudi iz Grčije, v zadnjem času so pa posebno dobre iz Amerike, in sicer iz Kalifornije. V Italiji sami je pridelek rozin pičel; še največ jih pride iz otoka Pantelleria (med Sicilijo in Afriko), kjer dobe iz 100 kg grozdja po 25 do 33 kg rozin.

Krompirja

smo pridelali lani v Italiji nekaj nad 20 milijonov kvintalov ali približno po 50 kg na vsakega prebivalca. Največ krompirja sade v Severni Italiji, sorazmerno največ pa v novih pokrajinah, to je v Julijski Krajini in na Tridentskem.

!!! DOMAČE BRANJE !!!

Hočete prijetno in zanimivo branje??

Naročite kar brž po dopisnici:
»Domače branje« pri:
Tipogr. Cattolica, Riva Piazzutta 18, GORIZIA.

PHENIX

Francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Glavno zastopstvo

TRST, Via S. Lazzaro 8. tel. 48 - 50.

Zastopnik za gorško in tržaško pokrajino g.
ANTON POSEGA, RAZDRTO.

„MAGAZZINI DEL POPOLO.“

(L. CHIECO).

- ZALOGA MANUFAKTURNEGA BLAGA. -

TRST, Piazza Garibaldi 1

GORICA, via Mazzini 8

Nadaljuje se razprodaja po nizkih cenah. - Blago, ki je je sodnija vrnila, se prodaja po polovični ceni.

Okoristite se !!!

Predno kaj kupite, obiščite nas in našli boste prvovrstno blago po zelo nizkih cenah.

TRST,

Piazza Garibaldi 1.

GORICA,

Via Mazzini 8.

Površinske mere.

Uradno veljavne površinske mere na podlagi metra so:

1 ar = 100 štirjaških metrov (m^2).

1 ha (hektar) = 10.000 m^2 ali 100 arov.

1 km^2 = 100 ha ali 1.000.000 m^2 ali 10.000 arov.

Poleg teh uradnih mer so pri nas v veljavi:

1 njiva (goriška okolica, deloma Kras in Istra) = 3655,6 m^2 .

1 joh (= 1600 klafter) = 5754,64 m^2 .

1 oral = 1 joh.

1 jutro, navadno slavonsko ali veliko jutro = 2000 štirjaških klafter ali = 7193,3 m^2 .

1 lanac = malo jutro = 1 joh = 1 oral.

1 štirjaška klaftra = 3,60 m^2 .

Toliko v odgovor na različna vprašanja.

Nove postave.

POSOJILNA POGODBA.

Do sedaj smo razložili v »Novem listu« daritveno, kupno-prodajno in najemniško pogodbo. Potrebno je, da pojasnimo tudi glavne določbe italijanskega civilnega zakona o posojilni pogodbi.

Kaj je posojilo, ni treba na dolgo razlagati. Navadno je predmet posojila denar. Posojevalec odšteje dolžniku določeni znesek. Po preteku določenega roka mora dolžnik isti znesek vrniti. Dolžnik postane lastnik posojenega denarja in ga sme uporabiti, kakor se mu zljubi. Predmet posojila pa je lahko tudi vsaka druga stvar, ki jo je mogoče porabiti. Neporabne stvari (hiša, zemljišče itd.) pa ne morejo biti predmet posojilom.

Posojilna pogodba je dovršena šele v trenutku, ko se je predmet izročil posojilojemalcu.

Kakšno je lahko posojilo?

Posojilo je lahko obrestovano ali brezobrestno. Obresti pa morajo biti izrecno pogojene, drugače je posojilo brezobrestno. Razlikujemo dogovorjene in zakonite obresti. Ko se pogodijo stranke za višino obresti, so obresti dogovorjene; če pa stranke ne določijo višine, govorimo o zakonitih obrestih.

Oderuštvu in posojila.

Zakon ne omejuje obrestne mere. Upnik lahko zahteva takšne obresti, kakor se mu zljubi. Dolžnik mora plačati še tako visoke obresti, če so bile dogovorjene. Če pa presegajo pogoje ne obresti pri trgovcih 5% in pri netrговcih 4%, mora biti dogovor o obrestih pismen. Zakon nudi pa dolžniku, ki se je obvezal plačati višje ko 5% ali 4% obresti, še eno pomoč. Tak dolžnik lahko vrne po petih letih posojilo, četudi bi se drugače dogovoril z upnikom. Vsak nasproten dogovor, ki bi odvzel dolžniku to pravico, je neveljaven. Vendar mora dolžnik javiti upniku šest mesecev prej, da bo vrnil posojilo.

Dolžnikove obveznosti.

Posojilojemalec mora vrniti ob dogovorjenem času in na pogojenem kraju po količini in kakovosti enako

Kmečka posojilnica v Šempolaju

vabi vse člane na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki se b ovršil dne 1. junija 1930, ob 11. uri dopoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev računskega zaključka za leto 1929., 3. slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

VINOGRADNIKI!

Kakor lansko leto, tako dobite tudi letos pri meni najboljše elastične trakce za cepljenje trt in cepilne nože „KUNDE“

JUST UŠAJ,
GORICA, Piazza della Vittoria 4

KER SMO SI NABAVILI NOVE ZALOGE, RAZRODAJAMO VSE POLETNO BLAGO PO TOVARNIŠKIH CENAH.

ALL' ECONOMIA FAMILIARE

Trst - Piazza Ponterosso N. 5

Madapolam	od L 1.90 naprej,
jajčna kožica	od L 2.20 naprej,
platno	od L 4.40 naprej,
bombažasti mušlin	od L 1.50 naprej,
platneni mušlin	od L 8.90 naprej,
perkal, barve zajamčene	od L 2.90 naprej,
perkal, dvojne viš.	od L 3.50 naprej,
težko svil. platno	od L 2.90 naprej,
poplin za srajce	od L 3.50 naprej,
rigadin	od L 2.50 naprej,
batist za perilo	od L 2.50 naprej,
prtiči za pojužnik	od L 14.80 naprej,
ženske nogavice	od L 0.95 naprej,
otroške nogavice	od L 1.— naprej,

razen tega še velika izbira kotenine, črnega in barvanega satena, fileta, nogavic, moških in otroških maj, traljev za žimnice, brisač td., td. po cenah brez konkurence.

Poslužte se, dokler traja zaloga!

Pozor!

Boterčki in botrice!

Krasna birmanska darila po znižanih cenah in prave švicarske ure znamk »Omega«, »Langines« in »Zenith« itd. so vedno v zalogi pri

FR. KEBRU,

urarju in zlatarju v Idriji.

Posebna razprodaja

NOGAVIC

bo trajala le 3 dni.

Izredna priložnost: razprodajamo veliko zalogo najrazličnejših in najfinejših vrst ženskih nogavic po smešno nizkih cenah, ker je blago malenkostno pogrešeno.

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

stvar, kakor je bila posojena. Če čas povračila ni bil določen, ga določi sodnik; ako ni bil kraj povračila določen, velja kraj, na katerem je bilo posojilo dano.

Če je bil posojen denar, mora dolžnik vrniti številčno isto svoto, ki je bila izposojena, četudi bi se medtem vrednost denarja zvišala ali zmanjšala. Če pa se je izposodil srebrni ali zlat denar in je bilo dogovorjeno, da mora dolžnik vrniti isti denar, potem mora dolžnik vrniti posojilo v pogojenem denarju. Če pa bi dolžnik ne mogel te obveznosti izvršiti, ker je bil n. pr. dotični srebrni ali zlati denar vzet iz prometa, ali če je vrednost srebrnega ali zlatega denarja padla, potem mora dolžnik vrniti svoto, ki odgovarja vrednosti, katero je imel srebrni ali zlati denar v trenutku posojila. Če se je izposodilo blago (žito, krompir, seno), mora dolžnik vrniti blago, ki je po kakovosti in količini enako, četudi bi medtem cena izposojenemu blagu zrastle ali padla.

Dolžnik mora plačati obresti ob času, ki je bil dogovorjen. Ako pa je dolžnik plačal obresti, četudi niso bile pogojene, ali če je plačal višje obresti, kakor so bile dogovorjene, ne more zahtevati od upnika, da bi mu jih vrnil, in jih tudi ne more prišteti kaspitalu.

O AVSTRIJSKIH REKVIZICIJAH.

Na uredništvo prihajajo vprašanja, kdaj bodo izplačane avstrijske rekvizicije. Naj sledi zato kratko pojasnilo.

Na konferenci v Haagu je bila Avstrija sicer oproščena vojne odškodnine, vendar pa mora plačati upravne dolgove, če je sklenila že pred haško konferenco s posameznimi državami tozadevne dogovore. Tako je sklenila z Italijo dogovor o upravnih dolgovih in rekvizicijah in naši ljudje so tudi že prijavili do 24. aprila 1925. svoje terjatve. Italijanski listi pišejo, da bo Avstrija v kratkem te terjatve najbrž izplačala in upajo, da bodo rešena še druga podobna vprašanja, posebno za menjavo avstrijskih kron. »Novi list« bo o vsem tem še natančno poročal, zato ni potrebno o tem uredništva še posebej spraševati.

OKROŽNICA

o cerkveni vojni odškodnini.

Prefektura opozarja uprave javnih bitij in še posebno oskrbnitva župnih in župnim izenačenih cerkev na kr. odlok 6. dec. 1928, št. 2701, ki je odredil, da morajo omenjena oskrbnitva dovršiti obnovitvena dela v teku dveh let, odkar so dobila obnovitveno dovoljenje. Cerkevna oskrbnitva izgube pravico do vojne odškodnine, v kolikor ne dovršijo obnovitvenega dela v omenjenem roku. Nekatera oskrbnitva so dobila obnovitveno dovoljenje, še preden je bil omenjeni odlok objavljen. Za te zapade rok dne 12. dec. 1930. Do tega dne morajo predložiti ministrstvu javnih del ali pa pristojnim tehničnim uradom poročilo o dovršenem delu z vsemi potrebnimi dokumenti.

PREKLIC.

Podpisana Josipina Kristančič preklicujem in obžalujem vse žalitve, katere sem izrekla proti g. Leopoldu Prinčiču iz Kozane šte. 2 in gđ. Josipini Simčičevi iz Dol. Cerovega št. 105, ker so neresnične in izmišljene. Zahvaljujem se jima da me nista ovadila.

Vipolže, dne 17. maja 1930.

Kristančič Josipina.

Civilno inženirska pisarna

dr. ing. Gaberščik Oskar,
TOLMIN,

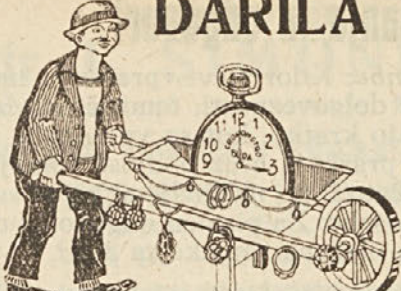
izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravlja načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupnoprodatne pogodbe; razne cenitve za privilegirana posojila itd.

POLJEDELCI!

Ko potrebujete žveplo, modro galico, in umetna gnojila, obrnite se na tvrdko:

G. CARLOTTO,
GORICA — Piazza Cavour št. 3,
kjer vse to lahko kupite po najnižjih cenah.

DARILA za poroke in krste

dobite v zlatarn

F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

Zobni zdravnik
dr. Robert Hlavaty
sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU
via S. Lazzaro št. 23 - II.
Ob sredah in sobotah ordinira
v POSTOJNI

Rezilna ploščica „OCEAN“

izdelana iz najboljšega švedskega jekla stane 60 stotink. — Prodajamo strojčke za striženje brade in las, škarje, nože, BRITVE »SOLINGEN«. — Vsaka britev se proda z JAMSTVENIM LISTOM. — Imamo orodje za vse obrti in za vrtnanje, pile za žage, brusilne kamne itd. po zelo nizkih cenah.

LAMA TRIESTE,
CORSO GARIBALDI 19

Največjo in najrazličnejšo izbero vsakovrstne svile, volne in drugega manufakturnega blaga, dobite vedno pri

tvrdki

Najboljše blago. Najnižje cene.
Velika izbira blaga za moške obleke itd.

F. FURLAN
AJDOVŠČINA

Izredno priložnost za nakup

nudi svojim odjemalcem tvrdka
G. CORETTI, nasl.

tvrdke G. STRUCHEL

Via Mazzini 36 — TRST — Via S. Caterina 7.,

s **SPLOŠNO RAZPRODAJO VSEGA BLAGA**, ki je zaradi odpovedi prostorov prodajamo s **30%** popustom od naznačenih cen to se pravi **pod tovarniško ceno**. Razen tega imamo bogato izbero vseh vrst blaga zadnje **novosti**, zlasti **sukna**, volnenine, pajčolanov in cvetlic za birmo.

Izrabite v svojo korist to redko priložnost.

Vprašanja in odgovori.

Opomba: Kdor stavi vprašanje, naj ne piše dolgovčnosti, temveč naj izrazi željo kratko, kot so vprašanja v listu. Vprašanja brez podpisa romajo v koš, četudi so naslovljena na posamezne osebe. Za pismen odgovor mora biti priložena znamka za 2 liri.

Vprašanje št. 366: Sosedove kokoši mi delajo na njivi škodo. Ali lahko prepovem sosedu, da bi spuščal kokoši na mojo njivo? — **Odgovor:** Sosed je odgovoren za vso škodo, katero napravijo kokoši. Da bi pa sosed hotel spuščal kokoši na Vašo njivo, ni prav verjetno. Če bi jih spuščal hotel, mu seveda lahko prepoveste.

Vprašanje št. 367: Rodil sem se avgusta 1905. in so mi že predpisali samski davek. Kam naj protestiram? — **Odgovor:** Napravite rekurz na kolkovanem papirju za 3 lire na davčno komisijo. Samski davek bi Vi morali plačati šele od 1. januarja 1931. naprej.

Vprašanje št. 368: Ali se odpošilja »Novi list« tudi v Južno Ameriko in ali ga tam dobivajo? — **Odgovor:** »Novih listov« gre v Južno Ameriko par desetlet. Od tam nismo še dobili nobenih reklamacij.

Vprašanje št. 369: Rabil bi desetisoč mladih ribic (postrvi). Kje bi jih dobil? — **Odgovor:** Obrnite se na Kmetijski urad (Cattedra Ambulante).

Vprašanje št. 370: Na levem bregu Soče so delali cesto iz Kobarida v Tolmin, pa nam niso plačali nobene odškodnine za zemljišče, po katerem vodi pot. Kam naj se obrnemo za odškodnino? — **Odgovor:** Dotična cesta je deželna, torej obrnite se na Deželno upravo (Amministrazione Provinciale, Gorizia).

Vprašanje št. 371: Ali je sin dolžan plačati očetove dolge, če mu oče izroči posestvo z namenom, da bi se odkrižal dolgovi? — **Odgovor:** Upnik ima pravico izpodbijati pogodbe (tudi oporoko), ki jih je dolžnik sklenil z namenom, da bi ž njimi oškodoval in osleparil upnike. Če bi dolžnik prodal ali daroval posestvo svojemu sinu, očetovi upniki lahko izpodbijejo pogodbo. Ta pa ostane seveda v veljavi, če plača sin očetove dolge.

Vprašanje št. 372: Med vojno je oče prodal sinovo živino, denarja mu pa ni izročil. Ali sin lahko zahteva sedaj liro za krono?

Odgovor: Sin ima pravico zahtevati le 60 lir za vsakih 100 kron. (Na drugo vprašanje ne moremo odgovoriti v listu, zglasite se osebno.)

Vprašanje št. 373: Nezakonski otrok se je rodil 1. 1927. Ali mati še lahko zahteva vzdrževalnino za otroka in povrnitev poročniških stroškov? — **Odgovor:** Nezakonski otroci, ki so se rodili ali bili spočeti pred 1. julijem 1929, imajo še vedno pravico do vzdrževalnine. Nezakonska mati pa lahko zahteva odškodnino, ki ji pritiče po avstrijskem zakonu le, ako niso še pretekla tri leta od poroda.

Vprašanje št. 374: Že 17. I. sem poslala v Rim prošnjo za povišanje vojne pokojnine, dosedaj pa še nimam odgovora. Kaj naj napravim? — **Odgovor:** Spišite novo prošnjo in omenite, da ste 17. I. prosila za povišanje. Prošnjo naslovite takole: Direzione Generale delle Pensioni di guerra, Ufficio Terre Redente, Roma.

Vprašanje št. 375: Kupil sem kos zemlje, s prodajalcem se nisva pogodila, kdo plača vknjižne in notarske stroške. Slišal sem, da plačata v tem slučaju prodajalec in kupec vsak pol. — **Odgovor:** Če ni bilo med stran-

Kdor hoče obiskati

X. ljubljanski velesejem

od 29. maja do 9. junija 1930.,
si mora pravočasno preskrbeti

POTNI LIST ZA INOZEMSTVO,

veljaven tudi za Jugoslavijo. To listino izstavi na posebno prošnjo kr. kvestura.

Olajšave: Kr. vlada v Rimu je italijanskim obiskovalcem dovolila 30 odstotkov popusta na železnicah. Jugoslovanska vlada pa je dovolila 50 odstotkov popusta po jugoslovanskih železnicah.

Jugoslovanski vizum stane 10 lir. Kdor hoče biti teh ugodnosti deležen, mora kupiti sejmško izkaznico za 30 Din (Lit. 10.20). Prodajo jajo jih v:

Trstu: Pubblicità Cehovin — XX Settembre 65, Ufficio centrale viaggi — via Borsa 2, Banco cambio Bolaffio — via D. Alighieri 6, Banco cambio Steindler — via G. Gallina 2,

na Reki: kr. jugoslovanski konzulat, v Gorici: Avg. Ravnik — via Barzellini 2/I., v Idriji: Vaclav Helmich, na Razdrtem: Posega Anton.

Za obuvalo rabite
SAMO

ki
obre-
ni,
omeči
in
csvetli
iz-
delek

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria štev. 4
Telefon N.ro 72-73.

TAKO PODPRE SUPINATOR

**bolj obtežene dele noge in sicer
na elastičen način kot vzmeti.**

Supinator je ozdravil na tisoče trpečih in bo gotovo tudi Vas. — Preiščemo zastoj Vaše noge z zrcalom „May“ ter Vam objasnimo vzroke bolečin.

**ČEVČJARNA „DONDA“, — TRST štev. 1,
CORSO GARIBALDI 16**

SKLADIŠČE NAREJENIH OBLEK,

površnikov, lončev in posameznih hlač, športnih in mornariških oblek, za moške, mladeniče in otroke.

Poseben oddelek

za tuje in domače sukno, modro, črno in pisano, za naročila po meri, ki jih izvršimo v lastni **PRVOVRSTNI KROJAČNICI** z jamstvom in po **TOVARNIŠKIH CENAH**.

Vse te ugodnosti najdete le v modernih skladiščih za gospode

„ALLE GRANDI FABBRICHE“

TRST — CORSO GARIBALDI 10 - TELEF. ŠT. 79-35 — TRIESTE

!!!Blago, ki ne ugaja, zamenjamo ali pa vrnemo denar!!!

CARRIBA

ČISTILNI ČOKOLADNI BONBON

IZBOREN PO OKUŠU. UČINKUJE Z
GOTOVOSTJO PRI OTROCIH IN ODRASLIH.

PRODAJA SE V RUDEČIH ZAVITKIH PO 50 CENT.

Kemično-tehniški zavod „Alto, Madonna della Salute“ Cav. Raff. Oodina - Trieste, S. Olacomo.

Oglavni zastopnik in založnik za Italijo in kolonije: Adolfo Cecchi - Trieste Via S. Nicolò 11

NASLOV »NOVEGA LISTA« JE: »Novi list«, Gorizia, via Mameli 5.

kami drugače zmenjeno, mora plačati vse stroške kupec.

Vprašanje št. 376: Rodila sem se v Jugoslaviji, bivam pa že nad 40 let v občini, ki pripada danes Italiji. Tu se je rodil tudi moj mož. Mož je umrl l. 1914. Dobivala sem mesečno 55 lir vojne pokojnine, ki so jo ustavili, češ, da nisem italijanska državljanica. Kako pridem zopet do pokojnine? — **Odgovor:** Vam ni mogoče pomagati. Ker niste italijanska državljanica, ne morete dobivati pokojnine.

Vprašanje št. 377: Ali lahko prenesem koncesijo za trgovino z mešanim blagom iz ene vasi v drugo, a v istem županstvu? — **Odgovor:** Lahko prenesete, a javite županstvu, oziroma komisiji za discipliniranje trgovine.

Vprašanje št. 378: Železniška uprava nam je vzela pred 2 letoma nekaj zemljišča za razširjenje postaje, odškodnine pa nismo še dobili. Kaj naj ukrenemo? — **Odgovor:** Obrnite se za enkrat na železniško ravnateljstvo v Trstu; če tu nič ne dosežete, javite zadevo prometnemu ministrstvu (Ministero delle Comunicazioni, Roma).

Vprašanje št. 379: Ali se sme ob cestah in poteh ograditi zemljišče z bodečo žico? — **Odgovor:** Da!

Vprašanje št. 380: Ali sme sosed tik moje ga zemljišča napraviti zidano ograjo? — **Odgovor:** Ne sme! Zidana ograja mora biti od deljena vsaj poldrugi meter od Vašega mejnika. Če je bliže, ste Vi solastnik ograje.

Vprašanje št. 381: Kako preženem gliste in drugi mrčes iz cvetličnih loncev, ne da bi rastlini škodovalo? — **Odgovor:** Najbolje storite, če premenjate zemljo.

Vprašanje št. 382: Kupil sem dve parceli, plačal sem pri notarju stroške in odstotek (procent), sedaj me pa registrski urad tirja še za 400 lir. Kam naj se pritožim? — **Odgovor:** Registrski urad ima pravico zvišati vrednost prodanih predmetov. Za registrski urad je namreč merodajna trgovska (prometna) vrednost kupljenih predmetov in ne vrednost, ki so jo stranke določile v kupno-prodajni, notarski pogodbi. Najbolj pametno je, da greste osebno na registrski urad in skušate doseči znižanje pristojbine. Če bi pa tega ne dosegli, plačajte, ker bi imeli z rekurzom najbrž le stroške. Ako pa hočete rekurirati, morate to napraviti v teku treh mesecev, odkar ste dobili plačilni nalog od registrskega urada.

Vprašanje št. 383: Pred dvema letoma sem vozil steljo in padel pod voz. Od zavarovalnice sem dobil izplačanih 1.700 lir. Ali lahko dobim še kaj, ker me boli še vedno na istih mestih in sem za delo nesposoben? — **Odgovor:** Zakon o obveznem zavarovanju proti nezgodam pri kmečkem delu priznava ponesrečencu le enkratno zavarovalnino. Vi ste zavarovalnino že dobili, zato ne morete ničesar več.

Vprašanje št. 384: Ob hlevu teče voda črez družinsko pot. Da ne razdere poti in pride v hlev, jo zaježujem s kamni, katere mi pa sosed ali njega otroci redno odnašajo. Ali sosed lahko pokličem pred sodnijo? — **Odgovor:** Sosed in njegovi otroci ne smejo odnašati kamenja. Opozorite sosedu prijateljsko na protipostavno dejanje. Če ne obvelja prijateljski opomin, javite županstvu. Tožbo vložite le v skrajnem slučaju!

Vprašanje št. 385: Sin je dobil pri vojaki žledeno bolezen, katere ne more odpraviti. Bil je že večkrat pri vojaških zdravnikih, ki pa pravijo, da ni nič hudega. Ali dobi lahko sin podporo? — **Odgovor:** Napravite prošnjo na vojno ministrstvo; mogoče mu bodo priznali enkratno podporo.

J. Zirmann, fotograf, Postojna,

Viale Oberdan,
zadnja hiša na levo naprej od trg. Zwölf.
Moderno slikanje. Nagrobne slike iz porcelana. Povečave. — Zmerne cene.

Tvornica tehtnic, uteži in mer Giuseppe Florenc & C. o TRST, via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer in tehtnic oblastveno odobrenih iz domačih in inozemskih tvornic.
Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice in uteži na razpolago brezplačno.

Tvrdka Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32
priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.
Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.
BLAGO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Josip Kerševani, Gorica, Piazza Cavour šte. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarn „MUNDLOS“ in „PFAFF“, dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

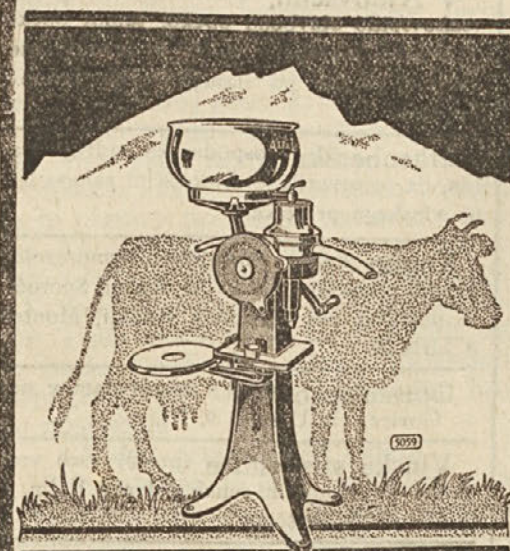
GORICA — Piazza Cavour šte. 5

Bencin „LAMPO“

Bencin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezanju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzjavke: KERSEVANI, GORIZIA. CICLI

ALFA-LAVAL

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

5. Via Farneti - MILAN 119 - Via Farneti 5.

Valuta — tuji denar.

Dne 21. maja si dal ali dobil za

1 dolar	19.05
1 angl. funt	92.73
100 dinarjev	33.70
100 šilingov (avstr.)	269.—
100 čeških kron	56.55
100 nemških mark	455.05
100 švic. frankov	369.10
100 franc. frankov	74.82
100 belga	266.35

Beneške obveznice 74.25; obveznice
»Consolidato« 84.57

Loterijske številke

Dne 17. maja 1930.

Bari	29	58	22	89	39
Florenca	23	25	1	45	8
Milan	64	68	35	66	8
Neapolj	49	84	64	34	22
Palermo	51	65	20	23	79
Rim	28	29	54	85	40
Turin	20	12	15	49	5
Benetke	19	80	20	54	73

Sejmi v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 26. maja: Divača, Cerzno.

Torek, 27. maja: Brje.

Petek, 30. maja: Gorica.

Sobota 31. maja: Motovun.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA
SPREJEMA
kot doslej
vsako redeljo pri
drju Serjunu v Tolminu,
ostale dni pa
v GORICI, Corso Verdi 36.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
mladi
(starejši sin.)
sprejema vedno v svojem
ambulatoriju
v GORICI,
na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.
nad lekarno Cristofolletti.

Kovaško orodje, decimalno tehtnico, ročno sesalko, vrtnalno stroje za železo, škripeca za 1 in 3 tone ter večjo množino samotne opake proda Posojilnica za il. bistrski okraj (Torrenova di Bisterza).

Tolminska zaloga pohištva naznanja, da ima v zalogi v Tolminu veliko izbero spalnih sob, priprostih in finejših.

Izkušen tapetnik, pošten mladenič, išče dela. Naslov je pri upravi.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzutta št. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 lro, najmanj 5 lro. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprti ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Pekarno in trgovino z mešanim blagom od dam v najem. — Kirn, Knežak.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira opreme iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Trgovsko vaješko zmožno računanja in s primerno izobrazbo sprejme trgovina z mešanim blagom: Marija Petkovšek, Torrenova di Villa del Nevoso 118.

Velika zaloga škropilnikov, razpršilnikov, žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski mojster v Gorici, via Morelli 15.

Dva fanta, oba dobra zidarja, s srednje veliko kmetijo, želita spoznati dekletu od 18 do 25 let stari. Ponudbe pošljite upravi pod geslom »Poroka«.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulst, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. št. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell'Istria 7, tel. 64—85.

Posojila na vknjižbo na amortizacijo za 10 do 25 let s 6% obrestmi, agrarna posojila po 5 1/4%, navadna posojila po 6 1/4% na vknjižbo plačljiva v več letih, menična posojila po 6 3/4% s poroki ter rešitev vojne škode in rekvizicije preskrbi najhitreje g. Anton Trampus, sod. ofic. v pok. — Gorica, via Garibaldi 20/I.

Žago cirkularno z motorjem za žaganje drv ter vsakovrsten les kupim. — Brezigar, Gorica, via Garibaldi 6.

V Ajdovščini, zraven cerkve, prodajam vsakovrstno stavbeno opeko, šamot opeko za štedilnike, majolične plošče in raznovrstne cementne izdelke po najugodnejših cenah. — Žhideršič.

Rihenberška gospodarska zadruga naznanja, da je otvorila v Ajdovščini zalogo lastnega vinskega pridelka.

Kupim dobro shranjeno slamoreznico z ustnim premerom od 30 cm naprej. Sporoči naj se pismeno na: Dominik Rudolf, Montenero d'Idria 38.

Opremljeno sobo s hrano dam v najem. — Gorica, via Dreossi 9, III.

Vinske stiskalnice (preše) vseh vrst izdeluje po najnižjih cenah Edvard Kalin, ključavničar, Ajdovščina.

Za trgovskega vajenca bi rad šel 15-leten deček. Pojasnila pri upravi.

100 q sena za košnjo prodam. I. Ječič, Dobravlje pri Ajdovščini.

Ugodna prilika! V Pliskovici na Krasu št. 56, je na prodaj 150 borovih drogov (palov) za električno napeljavo.

Učenka, ki je dovršila 4-letno učno dobo v trgovini jestvin, želi dobiti mesto v trgovini mešanega ali manufakturnega blaga proti majhnemu plačilu. — Več se poizve v trg. F. Furlan — Ajdovščina.

Mlinar in žagar iščeta službe. Razumeta se tudi na popravila. Naslov je pri upravi.

Učenca (vajenca) za sobno slikarstvo in plesarsko obrt sprejemem takoj. — Miro Vičič, Postojna 7.

Iščem hišnega čuvaja, kateremu dam prosto stanovanje z vrtom. — Bilje št. 2. — Oglasite se v nedeljah zjutraj.

Na prodaj je hiša, ki ima zelo lepe prostore za trgovino. Hiša je ob državni cesti v zgoranjem delu Solkana. Kdor jo želi kupiti, naj se zgleda pri upravi.

Kapljice Minerva za želodec, (česni kov izvleček in druge zdravilne rastline) so najboljšo sredstvo proti slabemu prebavljanju, napetosti, bolečinam in krču v želodcu. Služijo tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali naduhi in poapnenju žil. — Cibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco.

Šofer s tretjim patentom išče službe. — Naslov pove uprava.

Hotel Šapla, Šturje, toči domača vina iz kleti Kmetijskega društva v Vipavi sledečih vrst: namizno I. in II. vrste, sortirano: pinola, rizling, burgundec, medicinalni silvanec, zelen in črni burgundec. Ljubitelje izbrane vipavske kapljice opozarjamo nanje.

Zavarovalna družba sprejema dobre agente za okraje: Gorica, Kanal, Tolmin, Ajdovščina in Komen. Ponudbe pošljite na podupravno listo v Trstu.

NE POZABITE,

da so vedno nove pošiljatve pri tvrdki
S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo	a L 1.90
Svile za obleke	a L 3.50
Madapolan	a L 1.90
Borgo za srajce	a L 2.80
Panama za srajce	a L 2.80
Najfinejši popelin	a L 3.50
Platno »natural«	a L 3.20
Svila za perilo	a L 1.90
Pelle uovo, fino	a L 3.50
Gobaste brisače	a L 3.50
Platnene brisače na meter	a L 2.90
Cajh za moške obleke	a L 6, 9, 10
itd. Za krojače poseben popust.	
Česko platno za pernice — izredna prilika.	
Beli prtici	a L 0.90
Namizni prtici na meter	a L 4.20
Črn saten	od L 3.— naprej
Velika izbira nogavic, maj itd.	
Pazite na številko!	